

TARGET

EDISI GURU

PBD

MODUL PENTAKSIRAN BILIK DARJAH

TINGKATAN 2

KSSM

SEJARAH

Melancarkan
Pentaksiran Bilik
Darjah (PBD)

Memantapkan
Pentaksiran Sumatif
& UASA

Menyokong
Pembelajaran dan
Pemudahcaraan
(PdPc) Mesra Digital

Meningkatkan
Tahap Penguasaan
Murid

Edisi Guru

PAKEJ PERCUMA UNTUK KEMUDAHAN GURU

EDISI GURU

VERSI CETAK

PEMERKASAAN PBD & UASA

- ⚡ Nota Ekspres
- ⚡ Modul PBD
- ⚡ Modul UASA
- ⚡ Jawapan **Kod QR**

PEMBELAJARAN DIGITAL

- ⚡ Pelbagai bahan sokongan pembelajaran dalam talian

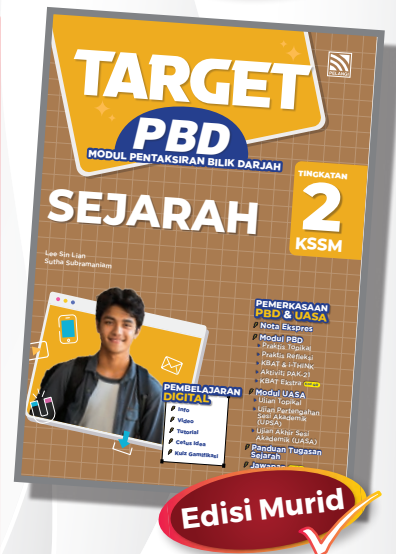
RESOS DIGITAL GURU

Pelbagai bahan digital sokongan PdPc yang disediakan khas untuk guru di platform ePelangi+

BAHAN
SOKONGAN
PdPc
EKSTRA!

Edisi Murid

Kandungan

Kandungan mengemukakan bahagian-bahagian buku berserta rujukan bahan-bahan digital sokongan dalam buku.

KANDUNGAN	
Rekod Pentaksiran Murid	iv
Nora Ekspres (Bab 1 – Bab 10)	N1 – N10
Modul PED	1 – 82
▶▶ KERAJAAN ALAM MELAYU	
BAB 1 Kerajaan Alam Melayu	1
1.1 Konsep Alam Melayu	1
1.2 Kewujudan Kerajaan di Alam Melayu	2
1.3 Kerajaan Alam Melayu yang Melayu	3
1.4 Kerajaan Alam Melayu dan Kerajaan Luar yang Sezaman	4
Praktis Refleksi	6
BAB 2 Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	7
2.1 Sistem Pemerintahan	7
2.2 Kegiatan Ekonomi	9
Praktis Refleksi	13
BAB 3 Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	14
3.1 Bahasa dan Tulisan	14
3.2 Perustaran	16
3.3 Seni Bina	18
3.4 Struktur Sosial	19
Praktis Refleksi	20
BAB 4 Agama, Kepercayaan dan Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	21
4.1 Agama dan Kepercayaan	21
4.2 Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	23
Praktis Refleksi	26
▶▶ KESULTANAN MELAYU MELAKA SEBAGAI ASAS KERAJAAN MASA KINI	
BAB 5 Kesultanan Melayu Melaka	27
5.1 Penghasilan Kesultanan Melayu Melaka	27
5.2 Kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka	28
5.3 Pengakhiran Kesultanan Melayu Melaka yang Berpuas di Melaka	32
Praktis Refleksi	33
BAB 6 Kesultanan Johor Riau	34
6.1 Penghasilan Kesultanan Johor Riau	34
6.2 Kegemilangan Kesultanan Johor Riau	36
Praktis Refleksi	39
BAB 7 Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	40
7.1 Penghasilan Kesultanan Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	40
7.2 Warisan Kesultanan Melayu Melaka di Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	42
Praktis Refleksi	45

Rekod Pentaksiran Murid

Jadual untuk catatan prestasi Tahap Penguasaan murid.

REKOD PENTAKSIRAN MURID		SEJARAH (Tingkatan 2)		
Name: _____		Tingkatan: _____		
BAB	TARAF PENGENALAN	TAFSIHAN	PENCAPAIAN	
			TALAMAN	LEP BELUM MENCAPAI
KERAJAAN ALAM MELAYU				
1 KERAJAAN ALAM MELAYU	1	Menghuraikan sejarah kerajaan Alam Melayu	2.5	
	2	Menghuraikan taburan tempung sejarah kerajaan Alam Melayu	3	
	3	Menghuraikan pengaruh sejarah tempung kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai etnik	3	
	4	Menghuraikan maklumat berkaitan sejarah kerajaan Alam Melayu	4.4	
	5	Menjawab masalah tempung sejarah kerajaan Alam Melayu	3, 6.4	
	6	Melakukan idea yang rasional tempung sejarah kerajaan Alam Melayu	6	
Bahag Penguasaan Bab 1				
		TP 1	TP 2	TP 3
SISTEM PEMERINTAHAN DAN KEGIATAN EKONOMI MASYARAKAT KERAJAAN ALAM MELAYU				
2	1	Menghuraikan sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	12.14	
	2	Menghuraikan taburan tempung sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	13	
	3	Menghuraikan pengaruh sejarah tempung sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai etnik	15	
	4	Menghuraikan maklumat berkaitan sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	15.14	
	5	Menjawab masalah tempung sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	17	
	6	Melakukan idea yang rasional tempung sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	17	
Bahag Penguasaan Bab 2				
		TP 1	TP 2	TP 3

Nota

Nota dalam persembahan grafik yang mudah diikuti oleh murid dan mencakupi setiap bab.

NOTA EKSPRES	
BAB 1	▶▶ Kerajaan Alam Melayu
1.1	Konsep Alam Melayu
1. Geografi:	<ul style="list-style-type: none"> • Profesor Emeritus Dato' Dr. Nik Hassan Shuhaimi Nik Abdul Rahman (Meliputi kawasan dari Madagaskar ke Tanah Melayu, Papua New Guinea, Australia, New Zealand, Kepulauan Pasifik dan sampai ke Taiwan). • Profesor Emeritus Tan Sri Dato' Pendeta (Dr.) Ismail Hussein (Meliputi selatan Vietnam, Kemboja, selatan Myanmar, Segenting Kra, Malaysia, Indonesia, Brunei dan Filipina). • Alfred Russel Wallace (Meliputi Tanah Melayu hingga Tenasserim dan Kepulauan Nicobar, Filipina dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea). • Profesor Dr. Ding Choo Ming (Dunia Melayu merupakan sebuah kawasan yang luas meliputi Malaysia, Indonesia, Brunei, Singapura, selatan Thailand dan Filipina).
2. Bahasa:	<ul style="list-style-type: none"> • Penggunaan bahasa serumpun yang dikaitkan dengan bahasa Melayu. Terolong dalam bahasa Austronesia.
3. Budaya:	<ul style="list-style-type: none"> • Mempunyai budaya serumpun seperti bahasa dan tulisan, perustaran, struktur sosial dan kesenian.
1.2	Kerajaan Alam Melayu
1. Kerajaan Funan:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Lembah Sungai Mekong • Masa: Abad Pertama • Pusat kerajaan: Vyadhapura • Pengasas: Kaundinya
2. Kerajaan Champa:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Selatan dan tengah Vietnam • Masa: Abad Kedua • Pusat kerajaan: Indrapura • Pengasas: Chu-Lien
3. Kerajaan Kedah Tua:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Sungai Mas dan Sungai Bujang • Masa: Abad Kelima • Pusat kerajaan: Sungai Mas dan Pangkalan Bujang
4. Kerajaan Gangga Negara:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Pantai barat bahagian tengah Tanah Melayu • Masa: Abad Keenam • Pusat kerajaan: Pangkalan • Pengasas: Raja Ganji Sarjana / Raja Khmer
5. Kerajaan Sriwijaya:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Lembah Sungai Musi, Sumatera • Masa: Abad Ketujuh • Pusat kerajaan: Palembang • Pengasas: Dapunta Hyang Sri Jayanasa
6. Kerajaan Angkor:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Lembah Sungai Mekong • Masa: Abad Kesembilan • Pusat kerajaan: Hariharalaya • Pengasas: Jayavarman II
7. Kerajaan Majapahit:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokasi: Lembah Sungai Brantas, Jawa Timur • Masa: Abad Ke-13 • Pusat kerajaan: Kota Trowulan • Pengasas: Raden Vijaya

Modul PBD >> Pentaksiran Formatif

1.2 Kewujudan Kerajaan di Alam Melayu

2. Namakan pusat kerajaan bagi kerajaan Alam Melayu yang berikut.

Nama kerajaan	Pusat kerajaan
(a) Kerajaan Funan	Vyadhapura
(b) Kerajaan Champa	Indrapura
(c) Kerajaan Sriwijaya	Palembang
(d) Kerajaan Angkor	Haridharalaya
(e) Kerajaan Majapahit	Kota Trowulan
(f) Kerajaan Kedah Tua	Sungai Mas dan Pangkalan Bujang
(g) Kerajaan Gangga Negara	Pangkalan

3. Kerajaan Alam Melayu telah wujud sejak awal abad pertama. Pada peringkat awal kemunculan kerajaan Alam Melayu adalah di lembah sungai. Mengapakah kerajaan-kerajaan Alam Melayu muncul di lembah sungai?

Sungai membekalkan air minuman/kegunaan harian.
Sungai mengali kawasan pertanian.
Sungai merupakan laluan perhubungan dan pengangkutan yang penting.

(b) Apakah iktibar yang anda peroleh daripada kajian terhadap kerajaan Alam Melayu? Kerajaan Alam Melayu mampu membina tamadun / kegemilangan yang agung. Kawasan yang kita diami mempunyai warisan kerajaan yang agung.

- 1 Praktis topikal yang menilai kesemua Tahap Penguasaan (TP1-6) yang tercakup dalam DSKP.
- 2 Soalan yang mematuhi Standard Kandungan (SK) dan Standard Pembelajaran (SP) serta menepati kandungan dalam buku teks.
- 3 Soalan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) untuk mencabar pemikiran murid.
- 4 Integrasi soalan berformat UASA.

PANDUAN PENGGUNAAN

5 **Bahan pembelajaran digital** seperti Info, Video, Video Tutorial, Cetus Idea (bahan audio), KBAT Ekstra dan Kuiz Gamifikasi menyokong pembelajaran yang kondusif. **Wordwall**

6 Aktiviti PAK-21 disertakan untuk menyempurnakan PdPc.

7 Soalan latihan dalam Praktis Refleksi membantu murid mengingat kembali konsep dan fakta asas yang dipelajari dalam satu-satu bab.

8 Panduan tugas sejarah untuk murid melakukan tugas mempraktikkan bagi mengukuhkan PdP dan mempraktikkan kemahiran sejarah yang dipelajari. Contoh laporan yang lengkap disediakan dalam kod QR. **Kod QR**

2.2 Kegiatan Ekonomi

4. Nyatakan kegiatan ekonomi utama yang dijalankan dalam kerajaan Alam Melayu.

Kegiatan Ekonomi Kerajaan Alam Melayu

- (a) Pertanian
- (b) Perdagangan
- (c) Mengutip hasil hutan dan laut
- (d) Perombongan dan pembuatan

5. Lengkapkan rajah berikut bagi menjelaskan faktor perkembangan penanaman padi dalam kerajaan Alam Melayu.

Angkor

- (a) Pemerintah memastikan penanaman padi berjaya dengan membina kolam yang dikenali sebagai boney untuk menyimpan air.
- (b) Penuaian padi dapat dijalankan tiga hingga empat kali setahun.

Funan

- (c) Tasik Tonle Sap memainkan peranan membekalkan air ke kawasan padi sawah / mengali kawasan padi sawah.
- (d) Ketua Air dilantik di setiap kampung untuk menyelenggarakan terusan dan dak.

Majapahit

- (e) Air dibekalkan dari Sungai Bengawan Solo dan Sungai Brantas bagi mengali kawasan padi sawah.
- (f) Bagi meningkatkan pengeluaran padi sawah, pemerintah Majapahit telah membina beberapa sistem pengaliran.

Sriwijaya

- (g) Padi ditanam di kawasan pedalaman Palembang terutama di Tanah Tinggi Pasemah dan Hulu Musi.

9. Berdasarkan pencapaian masyarakat kerajaan Alam Melayu dalam aspek pembuatan berikut, nyatakan jenis kraf yang boleh dipelajari oleh masyarakat masa kini.

Cuka kelapa dihasilkan oleh masyarakat Champa.	Barang perhiasan emas dibuat oleh masyarakat Angkor dan Funan.
Garam dihasilkan oleh masyarakat Majapahit.	Tembikar dibuat oleh masyarakat Champa.

10. Lakukan aktiviti berikut.

AKTIVITI PAK-21

- (a) Murid dibahagikan kepada lima kumpulan.
- (b) Guru memberikan arahan kepada murid, iaitu:
 - Perhatikan masa lima belas minit sahaja.
 - Soalan: Bagaimana peranan raja yang ditunjukkan oleh kerajaan-kerajaan Alam Melayu.
 - Setiap kumpulan hujung menguji sistem pemerintahan sebuah kerajaan sahaja.
 - Murid perlu membuat catatan kertas dengan menyuarakan sebuah kerajaan atau status maklumat berkaitan dengan soalan yang diberikan.
 - Masa bermula selepas guru menyebut 'Mulai'.
 - Selapas itu, murid perlu membentangkan hasil kajian.

7 **PRAKTIS REFLEKSI BAB 2**

1. Gariskan jawapan yang betul.

- Raja-raja (Funan / Angkor) menggunakan pelbagai getaran seperti Kurung Bruan yang bermaksud raja-gantung.
- Raja Majapahit dibantu oleh Majlis Perasihat Diraja yang dinamakan (Sapta Pradja / Si Bathara).
- Sungai Bengawan Solo dan Sungai Brantas membekalkan air untuk tanaman (buah pala / padi sawah).
- Pedagang dari China membawa pelbagai barangan ke Alam Melayu seperti pengapung, tembikar dan (batu berharga / kain kapas).
- Masyarakat kerajaan Alam Melayu menjalankan kegiatan pembuatan seperti membuat (gula / garam) tembikar dan cuka kelapa.

2. Padankan pelabuhan dengan kerajaan Alam Melayu yang betul.

(a) Pelabuhan Di Eo	Kerajaan Majapahit
(b) Pelabuhan Grek	Kerajaan Sriwijaya
(c) Pelabuhan Palembang	Kerajaan Funan
(d) Pelabuhan Vyadhapura	Kerajaan Kedah Tua
(e) Pelabuhan Pangkalan	Kerajaan Angkor
(f) Pelabuhan Sungai Mas	Kerajaan Gangga Negara

8 **PANDUAN TUGASAN SEJARAH**

Pengertian

- Satu kajian secara mendalam tentang virus, isu, subjek, dokumen atau peristiwa.
- Berikhtikan sumber secara terperinci yang dikumpulkan dalam jangka masa tertentu.

Ciri

- Daya yang mendalam dan teliti daripada pelbagai sumber.
- Pemerhatian dan empati.
- Makna dan iktibar yang boleh dipelajari daripada kes tertentu.

Tujuan

- Mengukuhkan gambaran, menganalisis dan menginterpretasi kehabatan tokoh, bunikan monumen, situasi dan peristiwa melalui maklumat yang diperoleh.
- Mengenal pasti tingkah laku yang kompleks dalam situasi tertentu.
- Mengaplikasikan dapatan sebarang.
- Penghasilan dapatan.

Fokus

- Individu, situasi tempatan atau peristiwa.
- Rakyat atau peristiwa yang unik dan utama atau kes tunggal.
- Perkara berkaitan dengan tokoh, komuniti, pertubuhan, institusi, peristiwa, tempat, fakta / mitos / legenda dan monumen.

Langkah-langkah pelaksanaan tugas

- Pernyataan masalah
- Kajian Literatur
- Objektif kajian
- Kaedah kajian
- Sumber rujukan
- Analisis data
- Laporan kajian

DOO CONTOH LAPORAN TUGASAN SEJARAH

© Penerbit Pelangi Sdn. Bhd.

E Modul UASA » Pentaksiran Sumatif

- 1 Ujian-ujian topikal dengan soalan-soalan berpiawai UASA
- 2 Ujian Pertengahan Sesi Akademik (UPSA)
- 3 Ujian Akhir Sesi Akademik (UASA)
- 4 Petunjuk rujukan bab dan halaman buku teks
- 5 Tahap kesukaran dan konstruk soalan

MODUL UASA		
UJIAN	SKOP	HALAMAN
UJIAN 1	Bab 1- Bab 2	68- 72
UJIAN 2	Bab 3- Bab 4	73- 77
UJIAN 3	Bab 5- Bab 6	78- 82
UJIAN PERTENGAHAN SESI AKADEMIK (UPSA)	Bab 1- Bab 5	83- 87
UJIAN 4	Bab 7- Bab 8	88- 92
UJIAN 5	Bab 9- Bab 10	93- 97
UJIAN AKHIR SESI AKADEMIK (UASA)		

2 UJIAN PERTENGAHAN SESI AKADEMIK UPSA

Skor /80

Bahagian A (20 markah)
Jawab semua soalan.

1. Konsep Alam Melayu boleh dilihat dari sudut:
I. budaya
II. ekonomi
III. sosial
IV. politik
A. I dan II
B. I dan III
C. I dan IV
D. II dan IV

2. Maklumat berikut berkaitan dengan kerajaan Alam Melayu yang terdahulu:
- Pusat kerajaan di Indragiri.
- Chiniak dan Chai-Lam pada tahun 192 M.
A. Kerajaan Funan
B. Kerajaan Angkor
C. Kerajaan Champa
D. Kerajaan Kambuja

3. Pilih pasangan yang betul.

Kerajaan	Pemang
A. Funan	Fun Shih-man
B. Angkor	Kambujan
C. Lempang	Jayawaman II
D. Majapahit	Raden Wijaya

4. Jadual berikut menunjukkan lokasi kemegahan kerajaan di Alam Melayu. Pilih pasangan yang betul.

Kerajaan	Lokasi
I. Funan	Lembah Sungai Mekong
II. Kutai Tua	Sungai Bangang
III. Champa	Lembah Sungai Brahmaputra
IV. Funan	I dan II
V. Champa	I dan III
VI. Kutai Tua	II dan IV
VII. Majapahit	III dan V

5. Apakah kepentingan hubungan kerajaan Alam Melayu dengan Cina dan India?
A. Memperkaya land India
B. Menghasilkan kegiatan pertanian
C. Mempengaruhi budaya pertukaran
D. Mempengaruhi hubungan perdagangan

6. Dalam sistem pemerintahan kerajaan Champa, Raja Champa dibantu oleh para pembesar. Apakah peranan pembesar tersebut?
A. Mengumpul cukai
B. Memeriksa pendapatan
C. Mengira kedudukan kerajaan
D. Membentangkan laporan pertanggungjawaban

7. Gambar berikut menunjukkan inskripsi pada Wangkap.
A. Inskripsi yang menunjukkan penemuan semula
B. Inskripsi yang menunjukkan penemuan semula
C. Inskripsi yang menunjukkan penemuan semula
D. Inskripsi yang menunjukkan penemuan semula

3 UJIAN AKHIR SESI AKADEMIK UASA

Skor /80

Bahagian A (20 markah)
Jawab semua soalan.

1. Maklumat berikut menunjukkan pemeranan orang Melayu bagi beberapa etnik di Alam Melayu.

Bahasa Melayu	Empat
Bahasa Sengali	Apot
Bahasa Melayu	Pati

Apakah yang dapat dibuktikan dengan pemeranan ini? **1 markah**
A. Alam Melayu kemudiannya berpecah.
B. Bahasa di Alam Melayu adalah seragam.
C. Alam Melayu hanya ditutur oleh orang Melayu.
D. Masyarakat Alam Melayu menggunakan bahasa yang sama.

2. Apakah nilai budaya serumpun masyarakat Alam Melayu yang masih ditambalkan hingga hari ini?
A. Keagungan
B. Kebersamaan
C. Keperluan kesempurnaan
D. Pertanggungjawabannya

3. Gelaran berikut digunakan oleh pemerintah kerajaan Alam Melayu.
A. Maharaja
B. Maharaja
C. Maharaja
D. Maharaja

4. Berapakah jumlah pemeranan kerajaan Angkor yang pernah memerintah?
A. Mula-mula
B. Mula-mula
C. Mula-mula
D. Mula-mula

5. Gambar berikut menunjukkan batu berurat yang ditemui di Alam Melayu.
A. Batu berurat yang ditemui di Alam Melayu.
B. Batu berurat yang ditemui di Alam Melayu.
C. Batu berurat yang ditemui di Alam Melayu.
D. Batu berurat yang ditemui di Alam Melayu.

UJIAN 1

Skor /80

Bahagian A (20 markah)
Jawab semua soalan.

1. Maklumat berikut berkaitan dengan konsep Alam Melayu.
A. Alam Melayu meliputi Tanah Melayu hingga Tanah Melayu dan Kepulauan Nias, Flores dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea.
B. Alam Melayu meliputi Tanah Melayu hingga Tanah Melayu dan Kepulauan Nias, Flores dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea.
C. Alam Melayu meliputi Tanah Melayu hingga Tanah Melayu dan Kepulauan Nias, Flores dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea.
D. Alam Melayu meliputi Tanah Melayu hingga Tanah Melayu dan Kepulauan Nias, Flores dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea.

2. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.
A. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.
B. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.
C. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.
D. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.

3. Antara berikut, yang manakah merupakan nilai serumpun yang wujud dalam kalangan masyarakat di Alam Melayu?
A. Keperluan kesempurnaan
B. Keperluan kesempurnaan
C. Keperluan kesempurnaan
D. Keperluan kesempurnaan

4. Pilih pasangan yang betul.

Kerajaan Melayu	Pusat Kerajaan
I. Funan	Vijayapura
II. Gangga Negara	Pangkalan
III. Majapahit	Palangrang
IV. Champa	I dan II
V. Funan	I dan III
VI. Champa	II dan IV
VII. Majapahit	III dan V

5. Apakah faktor kemamukatan kerajaan Funan?
A. Bercaja alam
B. Ancaman Dai Viet
C. Pakaian mewah
D. Serangan Luoyang

6. Pada abad ke-14, kerajaan Angkor semakin dengan empuar. Apakah faktor yang menyebabkan kerajaan Angkor semakin dengan empuar?
A. Dikuasai orang
B. Dikuasai orang
C. Dikuasai orang
D. Dikuasai orang

7. Siapakah pemerintah empayar Melayu yang bertanggungjawab membangunkan ajaran Buddha?
A. Aulak
B. Jayawaman
C. Suryawaman
D. Chaturajyoti

8. Apakah hubungan yang terjalin antara kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar yang serumpun dengannya?
A. Hubungan diplomatik
B. Hubungan intelektual
C. Hubungan kalendar
D. Hubungan kekeluargaan

9. Apakah hubungan kerajaan Kutai Tua dengan Alam Melayu dengan kerajaan luar yang serumpun dengannya?
A. Menyebarkan agama Buddha
B. Menyebarkan agama Buddha
C. Menyebarkan agama Buddha
D. Menyebarkan agama Buddha

10. Mengapakah kerajaan Majapahit menghantar utusan ke India pada abad ke-14?
A. Mendapatkan penghidupan
B. Mendapatkan penghidupan
C. Mendapatkan penghidupan
D. Mendapatkan penghidupan

F Jawapan

Jawapan keseluruhan buku disediakan di halaman Kandungan. **Kod QR**

8.1	Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	48
8.2	Pengaruh Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	46
8.3	Hubungan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis dengan Negeri-negeri Melayu yang Lain	48
8.4	Praktis Refleksi	51
8.5	Pendapat Tugasan Sejarah Contoh Laporan Tugasan Sejarah	66
9.1	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.2	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.3	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.4	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.5	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.6	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.7	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.8	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.9	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
9.10	Warisan Kerajaan Kutai, Kutuband, Negeri Sembilan dan Perlis	52
10.1	Sarawak dan Sabah dalam Alam Melayu	58

JAWAPAN BAB 1

1.1 Konsep Alam Melayu

(a)	(i)	(ii)
(b)	(iii)	(iv)
(c)	(v)	(vi)
(d)	(vii)	(viii)
(e)	(ix)	(x)

1.2 Kawasan Kerajaan di Alam Melayu

(a) Vijayapura
(b) Indragiri
(c) Palembang
(d) Nakhond
(e) Kota Trowan
(f) Sungai Mada dan Pangkalan Buang
(g) Pangkalan

3. (a) - Sungai membolehkan air minum/kegunaan harian. - Sungai mengumpul kitaran pertanian. - Sungai merupakan laluan perhubungan dan perdagangan yang penting.
(b) Kerajaan Alam Melayu meliputi membina tamadun/keperluan yang agung. - Kerajaan yang kaya dan mempunyai warisan kerajaan yang agung.

1.3 Kerajaan Melayu yang Masyhur

(a) Funan
(b) Angkor
(c) Lempang
(d) Majapahit

1.4

(a) (i) Empayar Rom
(ii) Empayar Parsi
(iii) Empayar Kushan/Dinasti Han
(b) (i) Empayar Bizantium
(ii) Kerajaan Abbasiah
(iii) Kerajaan Chola/Dinasti Tang
(c) (i) Empayar Mongol
(ii) Kerajaan Turki Uthmaniyyah
(iii) Kesultanan Delhi
(d) Mendapat barisan
(e) Viet.
(f) Mem...

Di platform , guru yang menerima guna (*adoption*) siri Target PBD KSSM diberi akses kepada EG-i dan bahan sokongan ekstra PdPc untuk tempoh satu tahun:

1 Apakah itu ?

EG-i merupakan versi digital dan interaktif Edisi Guru Target PBD secara dalam talian. Versi ini akan dapat mengoptimumkan penggunaan teknologi dalam pengajaran, memaksimumkan kesan PdPc, dan membangunkan suasana pembelajaran yang menyeronokkan serta responsif dalam kalangan murid.

Halaman Contoh

Klik Kod QR untuk mengakses bahan dalam kod QR seperti Cetus Idea (audio), Video, Video Tutorial, dan Kuiz Gamifikasi.

Pilih paparan halaman (single/double page) dan bahasa antara muka melalui **Setting**.

Sejarah Tingkatan 2 Bab 2

Jelaskan sistem pemerintahan kerajaan Alam Melayu berikut.

Srivijaya

(a) Raja
Raja-raja Srivijaya dipercayai mempunyai unsur kesaktian. Raja dianggap sebagai Bodhisattva yang merujuk peranan raja sebagai Buddha di bumi.
Raja Srivijaya digelar sebagai Raja di Gunung dan Maharaja di Pulau.

(b) Pemerintahan pusat dan wilayah
Raja dibantu oleh Yuvaraja, iaitu Putera Mahkota, Pratiyuviraja sebagai Raja Muda dan Rajakumara.
Raja juga dibantu oleh golongan agama, tentera, pemungut cukai, hakim dan penjaga harta kerajaan.
Pentadbiran wilayah dibahagikan kepada dua. Kedutaan yang ditadbir oleh Datu berketurunan raja. Pradatuan yang ditadbir oleh Datu bukan keturunan raja.

(c) Raja
Raja-raja Angkor menggunakan gelaran Dewaraja yang mengaitkan raja sebagai dewa.
Kuasa kedua dan ketiga dalam sistem pemerintahan raja ialah Permaisuri dan Raja Muda.

(d) Pemerintahan pusat dan wilayah
Raja dibantu oleh pembesar-pembesar yang bertanggungjawab dalam bidang keagamaan, kehakiman, keselamatan dan perbandharaan.
Pada peringkat wilayah, Angkor dibahagikan kepada wilayah, daerah, daerah kecil dan kampung.

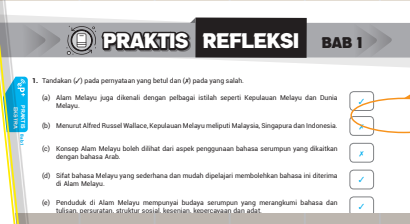
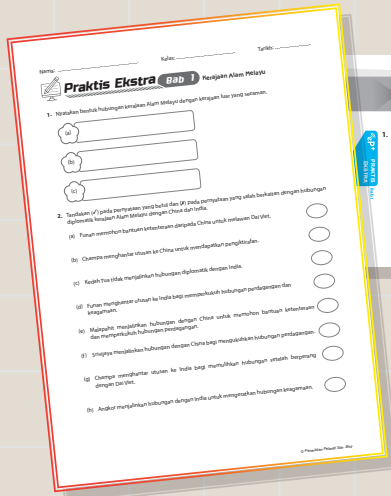
Angkor

JAWAPAN

Alat sokongan lain:

- Pen
- Sticky Note
- Unit Converter
- Ruler
- Calculator
- Bookmark

Klik butang untuk memaparkan atau menyembapkan jawapan (*hidden*) semasa penyampaian PdPc.

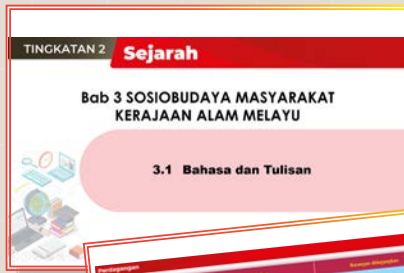

Praktis Ekstra

Latihan tambahan berdasarkan format UASA

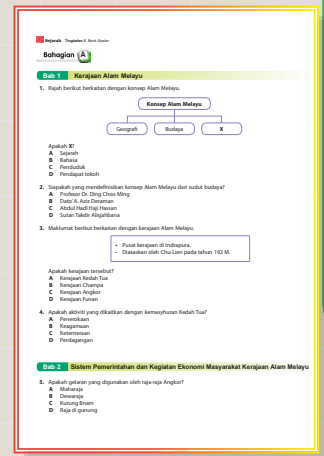
PowerPoint Interaktif

Slaid pengajaran PPT lengkap yang meliputi setiap bab dan subtopik

Bank Soalan UASA

Soalan berpiawai UASA mengikut bab

ePelangi+

Bagaimanakah saya dapat mengakses semua bahan di ePelangi+?

LANGKAH 1 DAFTAR AKAUN

Bagi pengguna baharu ePelangi+, imbas kod QR di bawah atau layari plus.pelangibooks.com untuk Create new account.

Semak e-mel dan klik pautan untuk mengaktifkan akaun.

LANGKAH 2 ENROLMENT

Log in ke akaun ePelangi+. Pada halaman utama (Home), cari tajuk buku dalam Secondary [Full Access].

Masukkan Enrolment Key untuk enrol.

Hubungi wakil Pelangi untuk mendapatkan Enrolment Key.

LANGKAH 3 AKSES RESOS DIGITAL

Klik bahan untuk dimuat turun atau dimainkan.

* Kontak wakil Pelangi boleh didapati di halaman EG-8.

HUBUNGI WAKIL PELANGI

PERKHIDMATAN & SOKONGAN

AREA	CONTACT NUMBER
Northern Region	012-4983343
Perlis / Kedah	012-4853343
Penang	012-4923343
Perak	012-5230133 / 019-6543257
Central Region	012-3293433
	012-7800533
	012-7072733
	012-3297633
	019-3482987
Southern Region & East Coast	012-7998933
Negeri Sembilan / Melaka	010-2432623
Johor	012-7028933
Pahang / Terengganu	012-9853933
Kelantan	012-9863933
East Malaysia	012-8889433
Kuching / Sarikei	012-8839633
Sibu / Bintulu / Miri	012-8052733
Sabah	012-8886133

PELANGI!

Books Gallery

GALERI PAMERAN ONSITE & ONLINE

Bangi

Wisma Pelangi, Lot 8, Jalan P10/10,
Kawasan Perusahaan Bangi,
Bandar Baru Bangi, 43650 Bangi, Selangor.

Johor Bahru

66, Jalan Pingai, Taman Pelangi,
80400 Johor Bahru, Johor.

E-MEL KHIDMAT PELANGGAN PELANGI

service1@pelangibooks.com

PRODUK, PROMOSI PERKHIDMATAN &
PROGRAM PELANGI TERKINI

PelangiPublishing

PelangiBooks

PelangiBooks

KANDUNGAN

Rekod Pentaksiran Murid	iv
Nota Ekspres (Bab 1 – Bab 10)	N1 – N10
Modul PBD	1 – 65

►► KERAJAAN ALAM MELAYU

BAB 1 Kerajaan Alam Melayu 1

1.1 Konsep Alam Melayu	Tutorial	1
1.2 Kewujudan Kerajaan di Alam Melayu	Nota	2
1.3 Kerajaan Alam Melayu yang Masyhur		3
1.4 Kerajaan Alam Melayu dan Kerajaan Luar yang Sezaman	Cetus idea, KBAT Ekstra, Nota, Sivik	4
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	6

BAB 2 Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Kerajaan Alam Melayu 7

2.1 Sistem Pemerintahan	Tutorial, Cetus idea, Nota	7
2.2 Kegiatan Ekonomi	KBAT Ekstra, Video, Cetus idea, Nota	9
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	13

BAB 3 Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu 14

3.1 Bahasa dan Tulisan	Tutorial	14
3.2 Persuratan	Cetus idea	16
3.3 Seni Bina	Info	18
3.4 Struktur Sosial	KBAT Ekstra, Nota	19
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	20

BAB 4 Agama, Kepercayaan dan Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu 21

4.1 Agama dan Kepercayaan	Tutorial, Nota	21
---------------------------	----------------	----

4.2 Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	Cetus idea, KBAT Ekstra, Sivik	23
--	--------------------------------	----

Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	26
------------------	---------------	----

►► KESULTANAN MELAYU MELAKA SEBAGAI ASAS KERAJAAN MASA KINI

BAB 5 Kesultanan Melayu Melaka 27

5.1 Pengasasan Kesultanan Melayu Melaka	Tutorial, Sivik	27
5.2 Kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka	Cetus idea, KBAT Ekstra, Tutorial, Nota	28
5.3 Pengakhiran Kesultanan Melayu Melaka yang Berpusat di Melaka	Info, Sivik	32
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	33

BAB 6 Kesultanan Johor Riau 34

6.1 Pengasasan Kesultanan Johor Riau	Tutorial, Nota	34
6.2 Kegemilangan Kesultanan Johor Riau	Cetus idea, KBAT Ekstra, Nota, Sivik	36
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	39

BAB 7 Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor 40

7.1 Pengasasan Kesultanan Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	Nota	40
7.2 Warisan Kesultanan Melayu Melaka di Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	Cetus idea, Tutorial, Info, KBAT Ekstra, Sivik	42
Praktis Refleksi	Kuiz, Praktis	45

BAB 8 Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis **46**

- 8.1 Pengasasan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis **46**
 PowerPoint
- 8.2 Hubungan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis dengan Negeri-negeri Melayu yang Lain   **48**

- Praktis Refleksi**   **51**

BAB 9 Warisan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis **52**

- 9.1 Warisan Kerajaan Kedah, Kelantan dan Perlis   **52**

- 9.2 Keunikan Adat dan Pemerintahan Negeri Sembilan **55**

- Praktis Refleksi**   **57**

BAB 10 Sarawak dan Sabah **58**

- 10.1 Sarawak dan Sabah dalam Alam Melayu PowerPoint **58**

- 10.2 Kemunculan Pemerintahan Tempatan   **59**

- 10.3 Kegiatan Ekonomi Masyarakat Sarawak dan Sabah **60**

- 10.4 Keunikan Masyarakat Bumiputera Sarawak dan Sabah   **61**

- Praktis Refleksi**   **65**

- Panduan Tugas Sejarah** **66**
Contoh Laporan Tugas Sejarah

Modul UASA **67 – 102**

- ▷ Ujian 1
- ▷ Ujian 2
- ▷ Ujian Pertengahan Sesi Akademik
- ▷ Ujian 3
- ▷ Ujian 4
- ▷ Ujian 5
- ▷ Ujian Akhir Sesi Akademik

▶▶▶ JAWAPAN

<https://plus.pelangibooks.com/Resources/TargetPBD/SejarahT2/Jawapan.pdf>

REKOD PENTAKSIRAN MURID

SEJARAH *Tingkatan 2*

Nama:

Tingkatan:

BAB	STANDARD PRESTASI		HALAMAN	PENCAPAIAN			
	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN		(✓) Menguasai	(X) BELUM Menguasai		
KERAJAAN ALAM MELAYU							
1 KERAJAAN ALAM MELAYU	1	Mengetahui sejarah kerajaan Alam Melayu	1, 4				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah kerajaan Alam Melayu	2				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi	2				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah kerajaan Alam Melayu	3, 4, 5				
	5	Membuat penilaian tentang sejarah kerajaan Alam Melayu	2, 4, 5				
	6	Melahirkan idea yang rasional tentang sejarah kerajaan Alam Melayu	5				
Tahap Penguasaan Bab 1		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

2 SISTEM PEMERINTAHAN DAN KEGIATAN EKONOMI MASYARAKAT KERAJAAN ALAM MELAYU	1	Mengetahui sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	7, 9				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	8				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi	9, 10				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	10, 11				
	5	Membuat penilaian tentang sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	12				
	6	Melahirkan idea yang rasional tentang sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu	12				
Tahap Penguasaan Bab 2		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

BAB	STANDARD PRESTASI		HALAMAN	PENCAPAIAN			
	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN		(✓) Menguasai	(X) BELUM Menguasai		
3 SOSIOBUDAYA MASYARAKAT KERAJAAN ALAM MELAYU	1	Mengetahui sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu	14				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu	15, 18				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi.	17				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu	16, 18, 19				
	5	Membuat penilaian tentang sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu	19				
	6	Melahirkan idea yang rasional tentang sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu	17, 18				
Tahap Penguasaan Bab 3		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

4 AGAMA, KEPERCAYAAN DAN KEUNIKAN WARISAN MASYARAKAT KERAJAAN ALAM MELAYU	1	Mengetahui agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu	21, 23, 25				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu	21				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi.	22, 23				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu	24				
	5	Membuat penilaian tentang agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu.	25				
	6	Melahirkan idea yang rasional tentang agama, kepercayaan dan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu	25				
Tahap Penguasaan Bab 4		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

BAB	STANDARD PRESTASI		HALAMAN	PENCAPAIAN	
	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN		(✓) Menguasai	(X) BELUM Menguasai
KESULTANAN MELAYU MELAKA SEBAGAI ASAS KERAJAAN MASA KINI					
5 KESULTANAN MELAYU MELAKA	1	Mengetahui sejarah Kesultanan Melayu Melaka	27		
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah Kesultanan Melayu Melaka	27, 28		
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang kesultanan Melayu Melaka	29		
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah Kesultanan Melayu Melaka	29		
	5	Membuat penilaian terhadap sejarah Kesultanan Melayu Melaka	30, 31		
	6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah Kesultanan Melayu Melaka	32		
Tahap Penguasaan Bab 5 TP 1 ☐ TP 2 ☐ TP 3 ☐ TP 4 ☐ TP 5 ☐ TP 6 ☐					
6 KESULTANAN JOHOR RIAU	1	Mengetahui sejarah Kesultanan Johor Riau	34		
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah Kesultanan Johor Riau	35		
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang Kesultanan Johor Riau	34, 35		
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah Kesultanan Johor Riau	36, 37		
	5	Membuat penilaian terhadap sejarah Kesultanan Johor Riau	36, 38		
	6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah Kesultanan Johor Riau	36, 38		
Tahap Penguasaan Bab 6 TP 1 ☐ TP 2 ☐ TP 3 ☐ TP 4 ☐ TP 5 ☐ TP 6 ☐					

BAB	STANDARD PRESTASI		HALAMAN	PENCAPAIAN			
	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN		(✓) Menguasai	(X) BELUM Menguasai		
7 KESULTANAN MELAYU PAHANG, PERAK, TERENGGANU DAN SELANGOR	1	Mengetahui sejarah Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	40, 43, 44				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	41, 44				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor dalam pelbagai situasi.	40, 41, 42				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	42				
	5	Membuat penilaian terhadap sejarah Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	43				
	6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	44				
Tahap Penguasaan Bab 7		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

8 KERAJAAN KEDAH, KELANTAN, NEGERI SEMBILAN DAN PERLIS	1	Mengetahui sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	46				
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	46, 47				
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis dalam pelbagai situasi	47, 49				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	48, 49, 50				
	5	Membuat penilaian terhadap sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	48				
	6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	50				
Tahap Penguasaan Bab 8		TP 1 ☐	TP 2 ☐	TP 3 ☐	TP 4 ☐	TP 5 ☐	TP 6 ☐

BAB	STANDARD PRESTASI		HALAMAN	PENCAPAIAN	
	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN		(✓) Menguasai	(X) BELUM Menguasai
9 WARISAN KERAJAAN KEDAH, KELANTAN, NEGERI SEMBILAN DAN PERLIS	1	Mengetahui sejarah warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	52, 54		
	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.	52, 53		
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis dalam pelbagai situasi.	53		
	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.	54, 55		
	5	Membuat penilaian terhadap sejarah warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.	56		
	6	Melahirkan idea yang berasas tentang warisan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.	56		

Tahap Penguasaan Bab 9

TP 1

TP 2

TP 3

TP 4

TP 5

TP 6

10 SARAWAK DAN SABAH	1	Mengetahui sejarah Sarawak dan Sabah.	58		
	2	Mempamerkan kefahaman tentang latar belakang Sarawak dan Sabah	59, 62, 64		
	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang latar belakang Sarawak dan Sabah dalam pelbagai situasi	59, 60, 61		
	4	Menganalisis maklumat berkaitan latar belakang Sarawak dan Sabah	61, 62, 63		
	5	Membuat penilaian terhadap latar belakang Sarawak dan Sabah	64		
	6	Melahirkan idea yang rasional tentang latar belakang Sarawak dan Sabah	64		

Tahap Penguasaan Bab 10

TP 1

TP 2

TP 3

TP 4

TP 5

TP 6

BAB 1 Kerajaan Alam Melayu

1.1 Konsep Alam Melayu

1. Geografi:

- **Profesor Emeritus Dato' Dr. Nik Hassan Shuhaimi Nik Abdul Rahman** (Meliputi kawasan dari Madagaskar ke Tanah Melayu, Papua New Guinea, Australia, New Zealand, Kepulauan Pasifik dan sampai ke Taiwan).
- **Profesor Emeritus Tan Sri Dato' Pendeta (Dr.) Ismail Hussein** (Meliputi selatan Vietnam, Kemboja, selatan Myanmar, Segenting Kra, Malaysia, Indonesia, Brunei dan Filipina).
- **Alfred Russel Wallace** (Meliputi Tanah Melayu hingga Tenasserim dan Kepulauan Nicobar, Filipina dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea).
- **Profesor Dr. Ding Choo Ming** (Dunia Melayu merupakan sebuah kawasan yang luas meliputi Malaysia, Indonesia, Brunei, Singapura, selatan Thailand dan Filipina).

2. Bahasa:

- Penggunaan bahasa serumpun yang dikaitkan dengan bahasa Melayu. Tergolong dalam bahasa Austronesia.

3. Budaya:

- Mempunyai budaya serumpun seperti bahasa dan tulisan, persuratan, struktur sosial dan kesenian.

1.2 Kerajaan Alam Melayu

1. Kerajaan Funan:

- Lokasi: Lembah Sungai Mekong
- Masa: Abad Pertama
- Pusat kerajaan: Vyadhapura
- Pengasas: Kaundinya

2. Kerajaan Champa:

- Lokasi: Selatan dan tengah Vietnam
- Masa: Abad Kedua
- Pusat kerajaan: Indrapura
- Pengasas: Chu-Lien

3. Kerajaan Kedah Tua:

- Lokasi: Sungai Mas dan Sungai Bujang
- Masa: Abad Kelima
- Pusat kerajaan: Sungai Mas dan Pangkalan Bujang

4. Kerajaan Gangga Negara:

- Lokasi: Pantai barat bahagian tengah Tanah Melayu
- Masa: Abad Keenam
- Pusat kerajaan: Pangkalan
- Pengasas: Raja Ganji Sarjuna / Raja Khmer

5. Kerajaan Srivijaya:

- Lokasi: Lembah Sungai Musi, Sumatera
- Masa: Abad Ketujuh
- Pusat kerajaan: Palembang
- Pengasas: Dapunta Hyang Sri Jayanasa

6. Kerajaan Angkor:

- Lokasi: Lembah Sungai Mekong
- Masa: Abad Kesembilan
- Pusat kerajaan: Hariharalaya
- Pengasas: Jayavarman II

7. Kerajaan Majapahit:

- Lokasi: Lembah Sungai Brantas, Jawa Timur
- Masa: Abad Ke-13
- Pusat kerajaan: Kota Trowulan
- Pengasas: Raden Vijaya

BAB 2 Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

2.1 Sistem Pemerintahan

1. Pemerintahan Beraja:

- Raja menggunakan **pelbagai gelaran** seperti Kurung Bnam (Funan), Rajadhiraja (Champa), Raja di Gunung dan Maharaja di Pulau (Srivijaya), Dewaraja (Angkor) serta Maharaja (Majapahit).
- Raja dianggap mulia dan suci.

2. Pemerintahan Pusat dan Wilayah:

- Raja dibantu oleh golongan pembesar, tentera dan golongan agama.
- Pembesar bertanggungjawab mengutip cukai.
- Pentadbiran dibahagikan kepada unit yang lebih kecil seperti daerah dan kampung.

2.2 Kegiatan Ekonomi

1. Pertanian:

• Penanaman padi:

- Kerajaan Funan dan Angkor terletak di Lembah Sungai Mekong dan hujan telah membekalkan air ke tasik-tasik besar.
- Pemerintah Angkor membina *baray* bagi menyimpan air.

- Pemerintah Champa melantik Ketua Air untuk menyelenggarakan terusan dan daik.
- Pemerintah kerajaan Majapahit membina sistem pengairan untuk meningkatkan pengeluaran padi sawah.

• Rempah-ratus:

- Bunga cengkih ditanam di Kepulauan Maluku, buah pala pula ditanam di Pulau Banda, manakala lada hitam ditanam di Sumatera dan Jawa.

• Tanaman lain:

- Mengusahakan pelbagai tanaman seperti pisang, tebu, bijan, kacang, kelapa, sayuran dan buah-buahan.

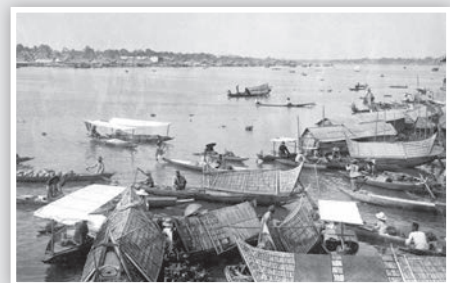
2. Perdagangan:

• Pelabuhan

- Di tengah-tengah laluan perdagangan timur dan barat.
- Oc Eo, Turan, Sri Banoy, Palembang, Yasodharapura, Tuban, Surabaya, Sungai Mas, Pangkalan Bujang dan Pangkalan.

• Pedagang luar

- China, India, Arab dan Parsi.
- Mereka membawa pelbagai jenis barang dagangan untuk dijual dan ditukar dengan barangan daripada kerajaan Alam Melayu.
- Aktiviti perdagangan di Alam Melayu telah membangunkan pelabuhan dan memajukan pembuatan kapal.

3. Hasil Hutan dan Hasil Laut:

• Hasil hutan

- Gaharu digunakan sebagai bahan pewangi dan perubatan.
- Sarang burung layang-layang banyak didapati di utara Pulau Borneo dan digunakan untuk kesihatan dan perubatan.
- Rotan digunakan sebagai bahan binaan dan barang kraf tangan.
- Kapur barus digunakan sebagai bahan pewangi.

• Hasil laut

- Gamat dijadikan bahan makanan dan perubatan.
- Rumpai laut dijadikan makanan.
- Mutiara dijadikan barang perhiasan.

4. Perlombongan dan Pembuatan:

- Perlombongan: Emas dan perak (Champa) serta bijih besi (Angkor).
- Pembuatan: Barang perhiasan besi dan emas (Funan dan Angkor), tembikar dan cuka kelapa (Champa) serta garam (Majapahit).

BAB 3

Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

3.1 Bahasa dan Tulisan

1. **Masyarakat Funan** menggunakan bahasa Sanskrit serta tulisan berasaskan tulisan orang Hu yang menggunakan tulisan orang India.
2. **Masyarakat Champa** menuturkan bahasa Melayu Champa dan bahasa Sanskrit serta menggunakan tulisan Palava dan Champa Kuno.
3. **Masyarakat Srivijaya** menggunakan bahasa Melayu sebagai bahasa utama dalam urusan pentadbiran dan harian serta menggunakan tulisan Palava.
4. **Masyarakat Angkor** menggunakan bahasa Sanskrit dan Khmer serta tulisan Palava dan tulisan Khmer.
5. **Masyarakat Majapahit** menggunakan bahasa Jawa Kuno serta tulisan Kawi. Selepas kedatangan Islam, masyarakat kerajaan Majapahit menggunakan huruf Arab bagi menulis bahasa Jawa yang dikenali sebagai tulisan Pegon.
6. **Kedah Tua** menggunakan bahasa Sanskrit serta tulisan Palava.

3.2 Persuratan

1. Kelahiran tulisan telah membawa kepada perkembangan persuratan dalam masyarakat kerajaan Alam Melayu.
2. Bukti kegiatan persuratan awal kerajaan Alam Melayu yang ditemukan adalah dalam bentuk **batu bersurat**.
3. Persuratan kerajaan Alam Melayu mendapat pengaruh epik dan sastera India yang terkenal seperti *Ramayana*, *Mahabharata*, *Purana* dan *Jataka*.
4. Berikutan kedatangan Islam, persuratan Melayu mula dipengaruhi oleh **sastera Islam** yang berbentuk syair, gurindam, cerita hikayat dan nazam.
5. Tokoh Islam seperti nabi dan pahlawan menjadi elemen yang mempengaruhi persuratan Melayu seperti *Hikayat Nabi Yusof* dan *Hikayat Amir Hamzah*.

3.3 Seni Bina

1. **Masyarakat Funan** membina kapal besar, perahu panjang, sistem pengairan untuk mengawal limpahan air dan candi seperti Candi Go Cay Thi di Oc Eo.

2. **Masyarakat Angkor** membina *baray* yang dapat menampung 30 juta meter padu air, Angkor Wat, Angkor Thom dan kapal untuk kegunaan perdagangan dan peperangan.

3. **Masyarakat Champa** membina kompleks candi di Lembah Mi Son, Dong Duong dan Po Nagar.
4. **Masyarakat Srivijaya** membina Candi Muara Takus dan Candi Muara Jambi di Sumatera serta kapal.
5. **Masyarakat Majapahit** membina Candi Tikus di Jawa Timur dan Candi Cetho di Jawa Tengah serta pintu gerbang Gapura Wringin Lawang dan Gapura Bajang Ratu.
6. **Masyarakat Kedah Tua** membina candi bagi agama Hindu dan Buddha di Lembah Bujang.
7. Penemuan patung Buddha yang diperbuat daripada gangsa setinggi 18 meter di Tanjung Rambutan menjadi bukti seni bina masyarakat **kerajaan Gangga Nagara**. Beberapa binaan patung Buddha lain ditemui di Sungai Siput dan Pangkalan. Seni bina arca tersebut menerima pengaruh daripada kerajaan Gupta, India.

3.4 Struktur Sosial

1. Terbahagi kepada **kelas atasan** (golongan pemerintah) dan **kelas bawahan** (golongan diperintah).
2. **Golongan pemerintah** terdiri daripada golongan diraja dan bangsawan.
3. **Golongan diperintah** terdiri daripada rakyat merdeka dan hamba.
4. Struktur sosial yang tersusun memperkukuh sistem politik dan kedudukan pemerintah.
5. Kelas atasan berperanan menjaga dan melindungi rakyat.
6. Kelas bawahan memberikan taat setia kepada golongan pemerintah.
7. Peranan kedua-dua golongan ini mengukuhkan sistem masyarakat dan menstabilkan kerajaan.

BAB 4 ►► Agama, Kepercayaan dan Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

4.1 Agama dan Kepercayaan

1. Kepercayaan Awal:

- **Animisme** – Kepercayaan bahawa setiap makhluk, hidupan dan tumbuhan memiliki roh atau semangat.
- **Dinamisme** – Kepercayaan terhadap kekuatan yang dikenali *mana* atau semangat.

2. Agama Hindu, Buddha dan Islam:

- Agama Hindu dan Buddha yang tersebar ke Alam Melayu Sebelum Masihi mempengaruhi kehidupan masyarakat Funan, Champa, Srivijaya, Angkor, Majapahit, Kedah Tua dan Gangga Nagara.
- Mulai abad ketujuh, agama Islam tiba di Alam Melayu dan tersebar di kerajaan Alam Melayu.

3. Perkembangan Agama:

- Semasa agama Islam mulai tersebar luas di Alam Melayu, beberapa kerajaan seperti Funan dan Srivijaya telah pun berakhir.
- Agama Islam diamalkan oleh kerajaan Melayu seperti Champa, Majapahit, Kedah Tua dan Pasai.

4.2 Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

1. Sistem Pemerintahan Beraja:

- Pemilihan raja **berasaskan keturunan** dan pembesar mengesahkannya.
- Keturunan raja dianggap suci dan berdaulat.
- Semasa pengaruh Hindu dan Buddha, raja dianggap sebagai titisan dewa.
- Kedatangan Islam memperkenalkan **konsep khalifah**.
- Pengaruh Hindu dan Buddha memasyhurkan gelaran Raja dan Maharaja.
- Gelaran Sultan pula digunakan setelah kedatangan Islam.
- Mengingkari raja merupakan perbuatan menderhaka.

2. Kebijakan Pemerintah

- Memilih lokasi yang strategik, iaitu di pesisiran pantai atau lembah sungai sebagai pusat pemerintahan, petempatan dan pelabuhan.
- Menjalinkan hubungan diplomatik bagi menjamin kemakmuran kerajaan.

3. Kegiatan Ekonomi

- Memanfaatkan kesuburan tanah.
- Mencipta sistem pengairan.
- Membina pelabuhan.
- Kegiatan perdagangan membolehkan berlaku interaksi antara kerajaan serantau dengan kerajaan antarabangsa.
- Masyarakat kerajaan Alam Melayu memiliki kemahiran yang tinggi dalam ilmu pelayaran, selok-belok laluan laut dan sungai serta kemahiran menyelam.

4. Perkembangan Sosiobudaya

- Sistem tulisan dan bahasa diadaptasi daripada pengaruh luar.
- Tulisan Palava dan Kawi yang berasal dari India digunakan dengan meluas sebagai medium tulisan bahasa tempatan dan Sanskrit.
- Huruf-huruf Arab pula disesuaikan sehingga terbentuknya tulisan Jawi.
- Kegiatan persuratan berkembang dalam bentuk batu bersurat hinggalah karya-karya manuskrip.
- Seni bina dihasilkan bagi memudahkan kehidupan.

5. Amalan Beragama

- Bersikap terbuka, iaitu masyarakat terdiri daripada pelbagai agama. Bersikap toleransi dalam pengamalan agama.
- Agama sebagai simbol penyatuan.
- Kedudukan dan status yang istimewa untuk golongan agama.
- Candi sebagai lambang keagungan kerajaan.
- Sistem pendidikan Islam melalui institusi pondok dan madrasah.

Kerajaan Alam Melayu

1.1 Konsep Alam Melayu

Buku Teks ms. 4 – 7

1. Lengkapkan pendapat yang diberikan oleh tokoh berikut tentang konsep Alam Melayu.

TP 1

SP
5.1.1

(a)

Profesor Dr. Ding Choo Ming

Meliputi Malaysia, Indonesia, Brunei, Singapura, selatan Thailand dan Filipina.

(b)

Alfred Russel Wallace

Tanah Melayu hingga Tenasserim dan Kepulauan Nicobar, Filipina dan Kepulauan Solomon hingga ke Papua New Guinea.

(c)

Profesor Emeritus Dato' Dr. Nik Hassan Shuhaimi Nik Abdul Rahman

Meliputi Madagaskar ke Tanah Melayu, Papua New Guinea, Australia, New Zealand, Kepulauan Pasifik dan ke Taiwan.

(d)

Abdul Hadi Haji Hassan

Meliputi Kepulauan Melayu hingga selatan Thailand

(e)

Profesor Emeritus Tan Sri Dato' Pendeta (Dr.) Ismail Hussein

Selatan Vietnam, Kemboja, Selatan Myanmar, Segenting Kra, Malaysia, Indonesia, Brunei dan Filipina.

TUTORIAL

Konsep Alam Melayu

1.2 Kewujudan Kerajaan di Alam Melayu

2. Namakan pusat kerajaan bagi kerajaan Alam Melayu yang berikut.

TP 2

SP
5.1.2

	Nama kerajaan	Pusat kerajaan
(a)	Kerajaan Funan	Vyadhapura
(b)	Kerajaan Champa	Indrapura
(c)	Kerajaan Srivijaya	Palembang
(d)	Kerajaan Angkor	Hariharalaya
(e)	Kerajaan Majapahit	Kota Trowulan
(f)	Kerajaan Kedah Tua	Sungai Mas dan Pangkalan Bujang
(g)	Kerajaan Gangga Nagara	Pangkalan

3. Kerajaan Alam Melayu telah wujud sejak awal abad pertama.

MAHIR UASA

SP
5.1.2 (a) Pada peringkat awal kemunculan kerajaan Alam Melayu adalah di lembah sungai.

KBAT
Menganalisis Mengapakah kerajaan-kerajaan Alam Melayu muncul di lembah sungai?

TP 3

Sungai membekalkan air minuman/ kegunaan harian.

Sungai mengairi kawasan pertanian.

Sungai merupakan laluan perhubungan dan pengangkutan yang penting.

(b) Apakah iktibar yang anda peroleh daripada kajian terhadap kerajaan Alam Melayu?

TP 5

KBAT
Menilai Kerajaan Alam Melayu mampu membina tamadun / kegemilangan yang agung.

Kawasan yang kita diami mempunyai warisan kerajaan yang agung.

1.3 Kerajaan Alam Melayu yang Masyhur

4. Lengkapkan jadual berikut berkaitan dengan aspek kemasyhuran kerajaan Alam Melayu.

TP 4

SP
5.1.3

Kerajaan	Pengasas	Pemerintah masyhur	Aspek kemasyhuran
(a) Funan	Kaundinya	Fan Shih-man	Meluaskan empayar ke Sungai Mekong hingga Teluk Camranh. Menguasai selatan Myanmar dan Segenting Kra. Menguasai jalan perdagangan antara timur dengan barat. Menjadi pusat perdagangan utama di Alam Melayu.
(b) Champa	Chu Lien	Che Bong Nga	Mengatasi ancaman Dai Viet. Meluaskan empayar ke wilayah Dai Viet hingga Lembah Sungai Merah. Berjaya membunuh Raja Tran Due Tong, pemerintah Dai Viet. Mendapat pengiktirafan daripada Dinasti Ming pada tahun 1369.
(c) Srivijaya	Dapunta Hyang Sri Jayanasa	Sangramadhananjaya	Berjaya menakluk Sumatera, selatan Myanmar, Tanah Melayu dan Segenting Kra. Menguasai jalan laut antarabangsa iaitu Selat Melaka dan Selat Sunda. Menjadi kuasa perdagangan utama di Alam Melayu. Pusat pengajian agama Buddha.
(d) Angkor	Jayavarman II	Suryavarman II Jayavarman VII	Meluaskan empayar ke sekitar Lembah Sungai Mekong hingga selatan Myanmar. Berjaya menghalang ancaman Champa dan Dai Viet. Mewujudkan jalinan perdagangan antara pedagang tempatan dengan pedagang luar. Meluaskan empayar hingga ke sempadan Annam. Membina Angkor Thom dan 102 buah hospital.
(e) Majapahit	Raden Wijaya	Patih Gajah Mada	Mengembalikan keamanan dan keselamatan kerajaan. Meluaskan tanah jajahan ke timur Pulau Jawa, pesisir pantai timur Sumatera, pesisir selatan dan barat Pulau Borneo, bahagian selatan dan timur Sulawesi dan Kepulauan Maluku.

1.4 Kerajaan Alam Melayu dan Kerajaan Luar yang Sezaman

5. Namakan kerajaan luar yang muncul sezaman dengan kerajaan Alam Melayu.

SP 5.1.4

(a) **Abad pertama:**

(i) Empayar Rom

(ii) Empayar Parsi

(iii) Empayar Kushan

(b) **Abad kesembilan:**

(i) Empayar Byzantine

(ii) Empayar Abbasiyah

(iii) Empayar Chola

(c) **Abad ke-14:**

(i) Empayar Mongol

(ii) Kerajaan Turki Uthmaniyah

(iii) Kesultanan Delhi

6. Terangkan kesan hubungan diplomatik kerajaan Alam Melayu berikut dengan kerajaan China dan India.

SP 5.1.4

TP 5

China	Funan		India
	(a) Mendapat bantuan ketenteraan untuk menentang Dai Viet.	(b) Memperkukuh hubungan perdagangan dan keagamaan dengan India.	
	Majapahit		
	(c) Menjalinkan hubungan persahabatan.	(d) Mengeratkan hubungan persahabatan.	
	Srivijaya		
	(e) Mendapat pengiktirafan dan memperkukuh hubungan persahabatan dan perdagangan.	(f) Mengeratkan hubungan persahabatan dan keagamaan.	
	Angkor		
	(g) Memperkukuh hubungan persahabatan dan perdagangan.	(h) Mengeratkan hubungan persahabatan.	

7. Jelaskan faktor-faktor yang menyebabkan berlakunya hubungan antara kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar yang sezaman dengannya.

SP
5.1.4

KBAT
Menganalisis

Kedudukan strategik di laluan perdagangan timur dan barat.

Kerajaan Alam Melayu kaya dengan hasil bumi.

Sikap keterbukaan pemerintah kerajaan Alam Melayu.

8. Pemimpin Kerajaan Alam Melayu mengadakan hubungan luar dengan kerajaan India dan China. Apakah manfaat yang boleh diperolehi oleh kerajaan Alam Melayu daripada tindakan pemimpin tersebut? TP 5

SP
5.1.4

KBAT
Menilai

Mengekalkan keamanan dalam negara melalui perlindungan yang diperolehi daripada negara China dan India.

Meningkatkan kemajuan perdagangan kerana memperoleh bahan dagangan daripada luar.

Mendapat keuntungan kepada negara melalui pembekalan barang dagangan.

Keselamatan negara terjamin.

Kemasukan pengaruh budaya dari luar.

9. Kerajaan Alam Melayu merupakan kerajaan yang penting dan setanding dengan kerajaan luar yang lain. Sebagai generasi muda, apakah nilai yang dapat anda pelajari dalam mengekalkan kegemilangan? TP 6

SP
5.1.4

KBAT
Menilai

Berbangga dengan kemajuan negara.

Gigih berusaha untuk memajukan negara.

Berdaya saing dengan negara lain.

Mengutamakan perdamaian.

Bijak mengatur hubungan luar.

10. Lakukan aktiviti berikut.

SP
5.1.4

TP 6

AKTIVITI PAK-21

▶ Penulisan Pantas

- Guru mengedarkan sehelai kertas kosong kepada setiap murid.
- Guru memberikan arahan kepada murid, iaitu:
 - Guru akan membacakan soalan sebanyak dua kali.
 - Namakan kerajaan Alam Melayu yang masyhur.
 - Namakan kerajaan luar yang sezaman dengan kerajaan Alam Melayu pada abad kesembilan.
 - Nyatakan tujuan kerajaan Alam Melayu menjalinkan hubungan dengan kerajaan China.
 - Murid-murid dikehendaki menjawab soalan-soalan tersebut secara bertulis dalam tempoh 3 minit bagi setiap soalan.
 - Murid-murid mula menulis apabila guru menyebut "mula".
- Murid-murid membuat satu kesimpulan tentang kerajaan Alam Melayu apabila aktiviti berakhir.

CETUS IDEA

KBAT EKSTRA

1. Tandakan (✓) pada pernyataan yang betul dan (x) pada yang salah.

- (a) Alam Melayu juga dikenali dengan pelbagai istilah seperti Kepulauan Melayu dan Dunia Melayu.
- (b) Menurut Alfred Russel Wallace, Kepulauan Melayu meliputi Malaysia, Singapura dan Indonesia.
- (c) Konsep Alam Melayu boleh dilihat dari aspek penggunaan bahasa serumpun yang dikaitkan dengan bahasa Arab.
- (d) Sifat bahasa Melayu yang sederhana dan mudah dipelajari membolehkan bahasa ini diterima di Alam Melayu.
- (e) Penduduk di Alam Melayu mempunyai budaya serumpun yang merangkumi bahasa dan tulisan, persuratan, struktur sosial, kesenian, kepercayaan dan adat.

2. Padankan maklumat berikut dengan kerajaan Alam Melayu yang betul.

A	Kerajaan Funan	B	Kerajaan Angkor	C	Kerajaan Srivijaya
D	Kerajaan Champa	E	Kerajaan Majapahit	F	Kerajaan Kedah Tua

Maklumat	Kerajaan
(a) Kerajaan ini diasaskan oleh Chu-Lien dan muncul sezaman dengan kerajaan Abbasiyah.	D
(b) Kerajaan ini berpusat di Vyadhapura dan terkenal semasa pemerintahan Fan Shih-man.	A
(c) Lokasi kerajaan ini di Lembah Sungai Mekong dan monumen terkenal ialah Angkor Wat.	B
(d) Kerajaan ini berpusat di Kota Trowulan dan menjalin hubungan persahabatan dengan kerajaan China dan India.	E
(e) Kemasyhuran kerajaan ini dikaitkan dengan kepesatan kegiatan perdagangan di Lembah Bujang.	F
(f) Kerajaan ini muncul pada abad ketujuh di Lembah Sungai Musi, Sumatera.	C

KUIZ GAMIFIKASI

Bab 1

Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

2.1 Sistem Pemerintahan

Buku Teks ms. 26 – 27

1. Bulatkan jawapan yang betul untuk gelaran raja bagi pemerintah kerajaan Alam Melayu yang berikut. **TP 1**

SP
5.2.1

(a) Kerajaan Funan

A Kurung Bnam

B Dewaraja

(b) Kerajaan Champa

A Maharaja di Pulau

B Rajadhiraja

(c) Kerajaan Angkor

A Dewaraja

B Cakravatin

(d) Kerajaan Srivijaya

A Bodhisattva

B Sri Bathara

(e) Kerajaan Majapahit

A Raja di Gunung

B Maharaja

2. Isikan tempat kosong dengan nama kerajaan Alam Melayu yang berkaitan dengan pentadbiran pusat dan wilayah berikut. **TP 1**

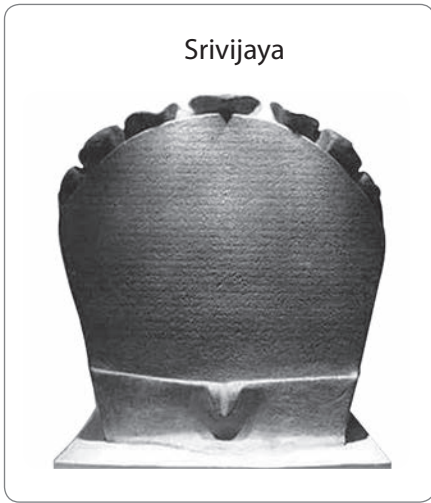
SP
5.2.1

	Huraian	Kerajaan
(a)	Dibahagikan kepada tujuh wilayah.	Kerajaan Funan
(b)	Dibantu oleh Sapta Prabu, iaitu Majlis Penasihat Diraja.	Kerajaan Majapahit
(c)	Wilayah Kedatuan ditadbir oleh Datu berketurunan raja.	Kerajaan Srivijaya
(d)	Terdapat lima wilayah, iaitu Indrapura, Amaravati, Vijaya, Kauthara dan Panduranga.	Kerajaan Champa
(e)	Raja dibantu oleh pembesar yang bertanggungjawab dalam bidang keagamaan dan kehakiman.	Kerajaan Angkor

3. Jelaskan sistem pemerintahan kerajaan Alam Melayu berikut.

SP 5.2.1

2P+ NOTA VISUAL Sistem Pemerintahan

(a) Raja

Raja-raja Srivijaya dipercayai mempunyai unsur kesaktian.
 Raja dianggap sebagai Bodhisattva yang merujuk peranan raja sebagai Buddha di bumi.
 Raja Srivijaya digelar sebagai Raja di Gunung dan Maharaja di Pulau.

(b) Pemerintahan pusat dan wilayah

Raja dibantu oleh Yuvaraja, iaitu Putera Mahkota, Pratiyuvaraja sebagai Raja Muda dan Rajakumara.
 Raja juga dibantu oleh golongan agama, tentera, pemungut cukai, hakim dan penjaga harta kerajaan.
 Pentadbiran wilayah dibahagikan kepada dua.
 Kedatuan yang ditadbir oleh Datu berketurunan raja.
 Pradatuan yang ditadbir oleh Datu bukan keturunan raja.

CETUS IDEA

TUTORIAL

Sistem Pemerintahan

(c) Raja

Raja-raja Angkor menggunakan gelaran Dewaraja yang mengaitkan raja sebagai dewa.
 Kuasa kedua dan ketiga dalam sistem pemerintahan raja ialah Permaisuri dan Raja Muda.

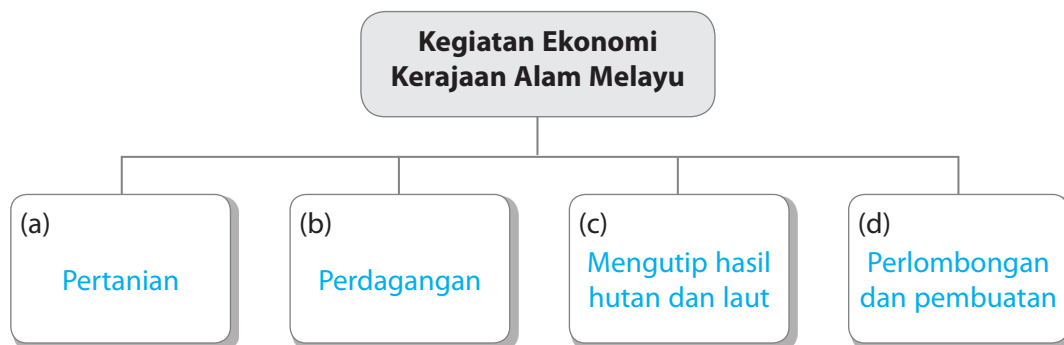
(d) Pemerintahan pusat dan wilayah

Raja dibantu oleh pembesar-pembesar yang bertanggungjawab dalam bidang keagamaan, kehakiman, keselamatan dan perbendaharaan.
 Pada peringkat wilayah, Angkor dibahagikan kepada wilayah, daerah, daerah kecil dan kampung.

2.2 Kegiatan Ekonomi

4. Nyatakan kegiatan ekonomi utama yang dijalankan dalam kerajaan Alam Melayu.

SP
5.2.2

TP 1

KBAT EKSTRA

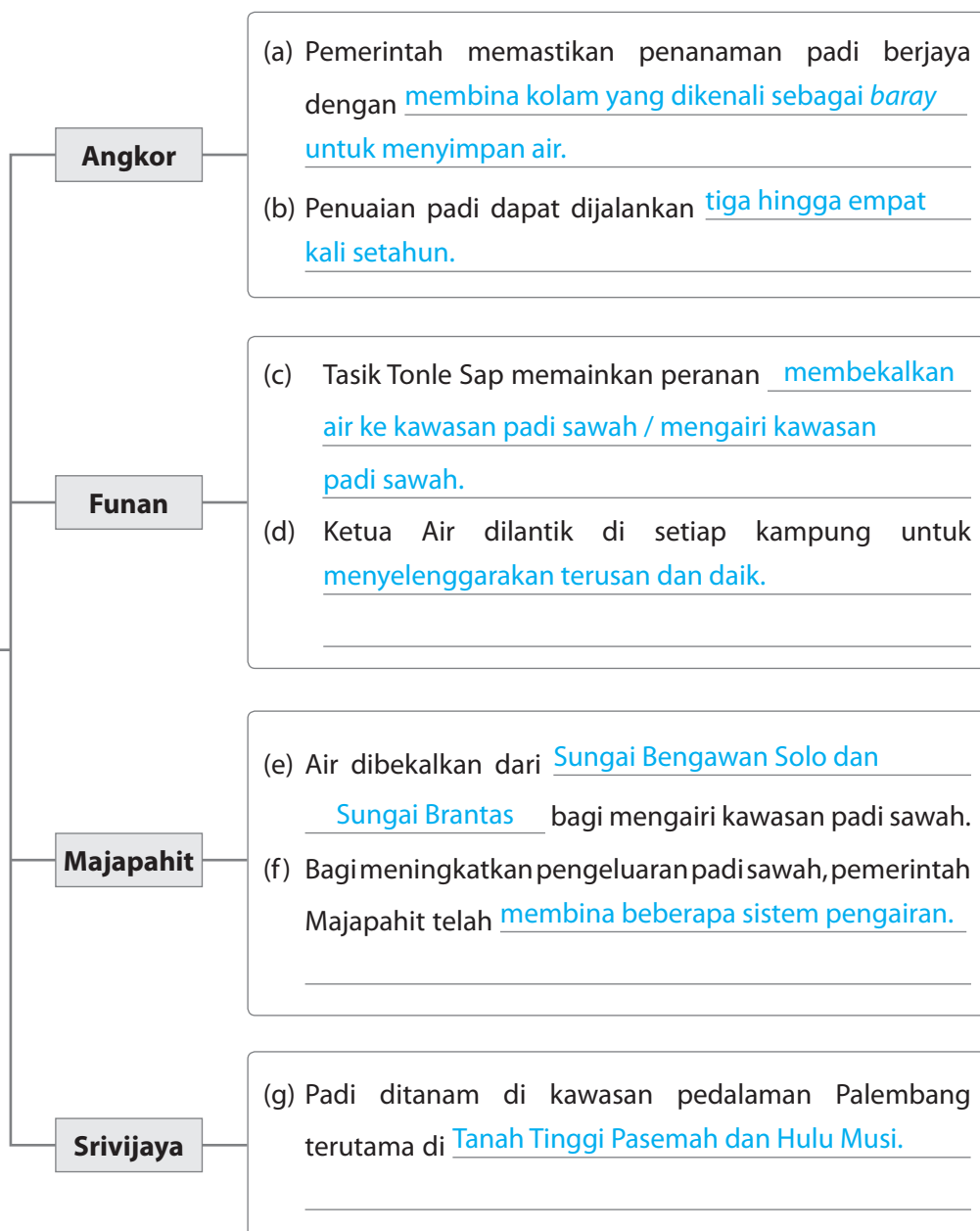
CETUS IDEA

5. Lengkapkan rajah berikut bagi menjelaskan faktor perkembangan penanaman padi dalam kerajaan Alam Melayu.

SP
5.2.2

TP 3

6. Lengkapkan jadual yang berikut dengan maklumat berkaitan kegiatan perdagangan dalam kerajaan Alam Melayu. **TP 4**

Nama Kerajaan	Pelabuhan	Barang dagangan
(a) Funan	(i) <u>Oc-Eo</u>	• Damar • <u>Kayu cendana</u> • <u>Kapur baru</u> • <u>Gaharu</u>
(b) <u>Champa</u>	(i) <u>Turan</u> (ii) <u>Kam ran</u> (iii) <u>Sri Banoy</u> (iv) <u>Maliti</u>	• <u>Beras</u> • <u>Perak</u> • <u>Gaharu</u> • <u>Emas</u> • <u>Gading gajah</u>
(c) Srivijaya	(i) <u>Palembang</u>	• <u>Madu</u> • <u>Rempah</u> • <u>Rumpai laut</u> • <u>Rotan</u> • <u>Mutiara</u> • <u>Sumbu badak</u>
(d) Angkor	(i) <u>Yasodharapura</u>	• <u>Buah pelaga</u> • <u>Minyak sayuran</u> • <u>Lilin lebah</u> • <u>Gading gajah</u>
(e) <u>Majapahit</u>	(i) <u>Tuban</u> (ii) <u>Sidayu</u> (iii) <u>Gresik</u> (iv) <u>Surabaya</u>	• <u>Kayu cendana</u> • <u>Ikan</u> • <u>Mutiara</u> • <u>Gaharu</u> • <u>Kulit penyu</u>
(f) Kedah Tua	(i) <u>Sungai Mas</u> (ii) <u>Pangkalan Bujang</u>	• <u>Rotan</u> • <u>Kayu cendana</u> • <u>Damar</u> • <u>Gading gajah</u>
(g) Gangga Nagara	(i) <u>Pangkalan</u> (ii) <u>Lembah Kinta</u> (iii) <u>Tanjung Rambutan</u> (iv) <u>Bidor</u> (v) <u>Sungai Siput</u>	• <u>Emas</u> • <u>Rempah-ratus</u> • <u>Damar</u> • <u>Bijih timah</u> • <u>Kapur baru</u>

7. Berdasarkan pengetahuan anda, nyatakan kepentingan pelabuhan kepada masyarakat kerajaan Alam Melayu. **MAHIR UASA TP 3**

KBAT Menilai Tempat pengumpulan barang dagangan.

Melakukan aktiviti perdagangan.

Mempunyai pelbagai kemudahan untuk pedagang.

Tempat persinggahan pedagang.

Tempat menunggu peralihan angin monsun.

(Mana-mana jawapan munasabah)

8. Kerajaan Alam Melayu kaya dengan hasil hutan dan laut.

SP
5.2.2

Berdasarkan pengetahuan sejarah anda, nyatakan kawasan Alam Melayu yang mempunyai hasil hutan dan laut berikut serta nyatakan kegunaannya.

TP 4

(a) Gaharu

Banyak terdapat di hutan Sungai Mekong, Tanah Melayu dan Sumatera.

Digunakan sebagai pewangi dan perubatan.

(b) Rotan

Mudah didapati di seluruh Alam Melayu.

Digunakan sebagai bahan binaan dan barang kraf tangan.

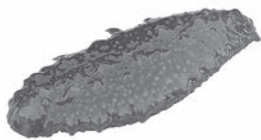
(c) Kapur barus

Banyak terdapat di Sumatera dan Borneo.

Digunakan sebagai bahan pewangi.

(d) Gamat

Mudah didapati di perairan Alam Melayu, terutamanya di Selat Melaka dan Laut Sulu.

Dijadikan bahan makanan dan perubatan.

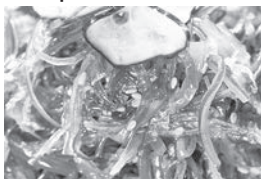
(e) Mutiara

Mudah didapati di perairan Alam Melayu, terutamanya di Selat Melaka dan Laut Sulu.

Dijadikan barang perhiasan.

(f) Rumpai laut

Mudah didapati di perairan Alam Melayu, terutamanya di Selat Melaka dan Laut Sulu.

Dijadikan bahan makanan.

VIDEO

Rumpai Laut

9. Berdasarkan pencapaian masyarakat kerajaan Alam Melayu dalam aspek pembuatan berikut, nyatakan iktibar yang boleh dipelajari oleh masyarakat masa kini.

SP 5.2.2

TP 5

TP 6

KBAT Menilai

	
<p>Cuka kelapa dihasilkan oleh masyarakat Champa</p>	<p>Barang perhiasan emas dibuat oleh masyarakat Angkor dan Funan</p>
	
<p>Garam dihasilkan oleh masyarakat Majapahit</p>	<p>Tembikar dibuat oleh masyarakat Champa</p>

- (i) Bersikap kreatif
 - (ii) Berusaha membaiki kehidupan
 - (iii) Mempunyai kemajuan sains dan teknologi
 - (iv) Bersifat inkuiristik
 - (v) Rajin berusaha
- (Mana-mana jawapan munasabah)*

10. Lakukan aktiviti berikut.

TP 6

SP 5.2.2

AKTIVITI PAK-21

Rangkaian

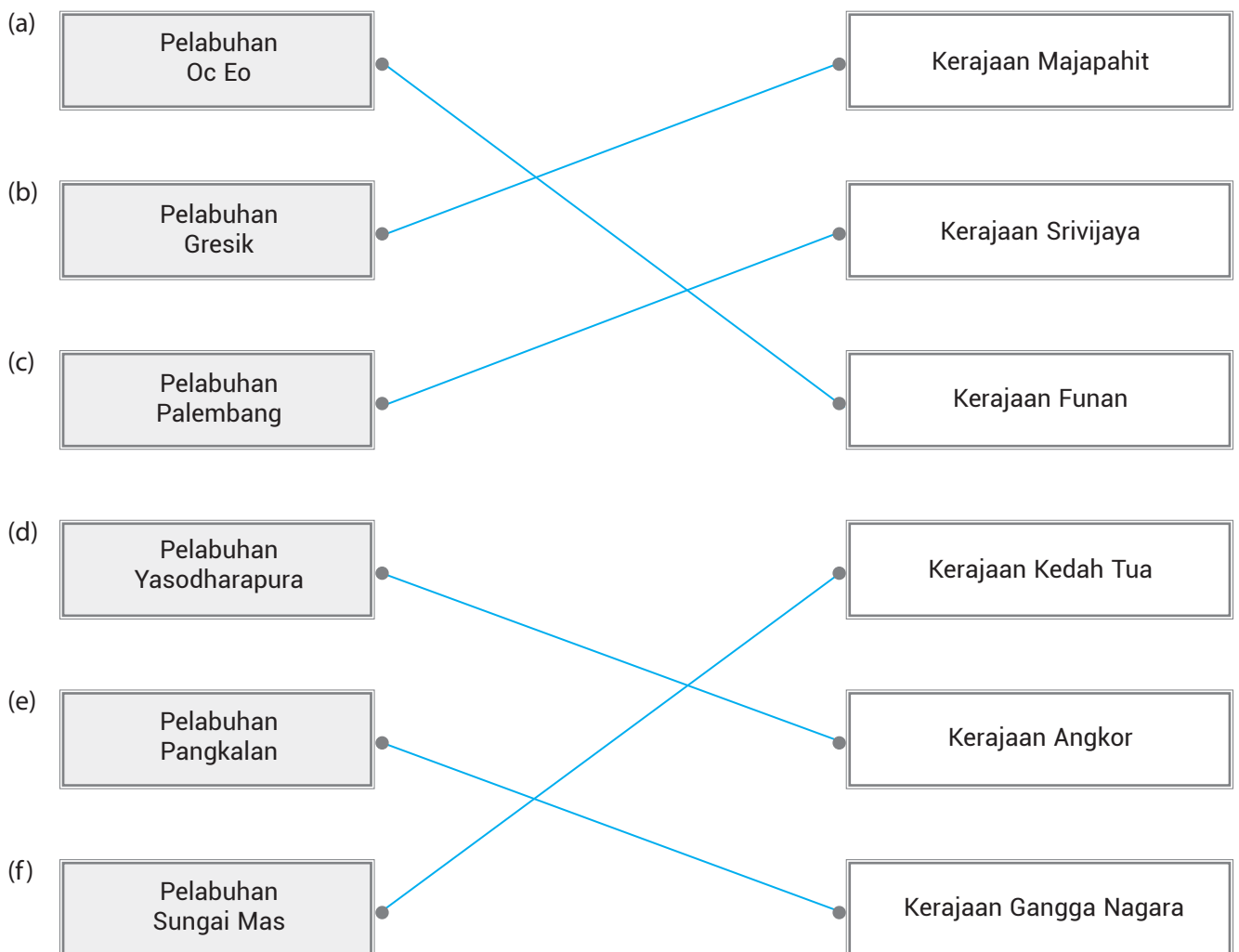
- (a) Murid dibahagikan kepada lima kumpulan.
- (b) Guru memberikan arahan kepada murid, iaitu:
 - (i) Peruntukan masa: lima belas minit sahaja.
 - (ii) Soalan: Terangkan peranan raja yang diamalkan oleh kerajaan-kerajaan Alam Melayu.
 - (iii) Setiap kumpulan hanya mengkaji sistem pemerintahan sebuah kerajaan sahaja.
- (c) Murid perlu membuat rantaian kertas dengan menyusun setiap kertas yang ditulis dengan idea atau maklumat berkaitan dengan soalan yang diberikan.
- (d) Masa bermula selepas guru menyebut 'Mula'.
- (e) Selepas itu, murid perlu membentangkan hasil kajian.

1. Gariskan jawapan yang betul.

- (a) Raja-raja (Funan : Angkor) menggunakan pelbagai gelaran seperti Kurung Bnam yang bermaksud raja gunung.
- (b) Raja Majapahit dibantu oleh Majlis Penasihat Diraja yang dinamakan (Sapta Prabu : Sri Bathara).
- (c) Sungai Bengawan Solo dan Sungai Brantas membekalkan air untuk tanaman (buah pala : padi sawah).
- (d) Pedagang dari China membawa pelbagai barangan ke Alam Melayu seperti pinggan mangkuk, tembikar dan (kain sutera : kain kapas).
- (e) Masyarakat kerajaan Alam Melayu menjalankan kegiatan pembuatan seperti membuat (gula : garam), tembikar dan cuka kelapa.

2. Padankan pelabuhan dengan kerajaan Alam Melayu yang betul.

KUIZ
GAMIFIKASI

Bab 2

Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

3.1 Bahasa dan Tulisan

Buku Teks ms. 40 – 43

1. Gariskan jawapan yang betul bagi menjelaskan penggunaan bahasa dan sistem tulisan dalam kerajaan Alam Melayu. **TP 1**

SP
5.2.3

(a) Kerajaan Funan	(i) Bahasa yang digunakan di Funan ialah bahasa (<u>Sanskrit</u> / Melayu Kuno). (ii) Masyarakat Funan juga menggunakan kalendar <i>Saka</i> yang berasal dari (<u>India</u> / China).
(b) Kerajaan Champa	(i) Selain bahasa Melayu Champa, masyarakat kerajaan Champa menuturkan bahasa (<u>Sanskrit</u> / Arab). (ii) Selepas kedatangan Islam, bahasa Melayu Champa menjadi bahasa utama seiring dengan perkembangan tulisan (<u>Palava</u> / <u>Jawi</u>).
(c) Kerajaan Srivijaya	(i) Bahasa (<u>Melayu</u> / <u>Sanskrit</u>) merupakan bahasa utama dalam urusan pentadbiran dan harian masyarakat kerajaan Srivijaya. (ii) Batu bersurat Telaga Batu dan Talang Tuwo ditulis dalam bahasa Melayu dengan pengaruh bahasa Sanskrit menggunakan tulisan (<u>Jawi</u> / <u>Palava</u>).
(d) Kerajaan Angkor	(i) Inskripsi pada dinding candi menunjukkan bahawa bahasa Sanskrit dan bahasa (<u>Melayu</u> / <u>Khmer</u>) digunakan oleh masyarakat kerajaan Angkor. (ii) Selain tulisan Khmer, tulisan (<u>Palava</u> / <u>Jawi</u>) turut ditemukan pada dinding candi Angkor.
(e) Kerajaan Majapahit	(i) Bahasa (<u>Melayu</u> / <u>Jawa Kuno</u>) merupakan bahasa utama bagi masyarakat kerajaan Majapahit. (ii) Masyarakat Majapahit menggunakan tulisan (<u>Jawi</u> / <u>Kawi</u>).
(f) Kerajaan Kedah Tua	(i) Batu bersurat di Sungai Mas dan Cherok Tok Kun menunjukkan bahawa masyarakat Kedah Tua menuturkan bahasa (<u>Sanskrit</u> / <u>Melayu</u>). (ii) Masyarakat Kedah Tua menggunakan tulisan (<u>Palava</u> / <u>Jawi</u>).

TUTORIAL

Bahasa dan Tulisan Kerajaan Srivijaya

2. Isi tempat kosong tentang kepentingan bahasa dan tulisan dalam masyarakat kerajaan Alam Melayu. **TP 1**

SP
5.2.3

pemerintahan	dokumentasi	komunikasi	pendidikan formal
keterbukaan	Funan	Sanskrit	tulisan

Perkembangan bahasa di Alam Melayu berkait rapat dengan perkembangan sistem (a) tulisan. Sifat (b) keterbukaan masyarakat kerajaan Alam Melayu telah membolehkan sistem tulisan berkembang dalam kerajaan (c) Funan, Champa, Srivijaya, Angkor, Majapahit dan Kedah Tua. Bahasa Melayu contohnya telah menerima pengaruh daripada bahasa (d) Sanskrit, Tamil, Cina, Parsi dan Arab.

Bahasa dan tulisan penting kepada perkembangan masyarakat kerajaan Alam Melayu kerana menjadi alat (e) komunikasi yang utama. Selain itu, bahasa dan tulisan juga berperanan sebagai media untuk menyimpan rekod-rekod (f) pemerintahan, perundangan, perdagangan dan keagamaan. Perkembangan bahasa dan tulisan juga membolehkan sistem (g) pendidikan formal dijalankan di istana.

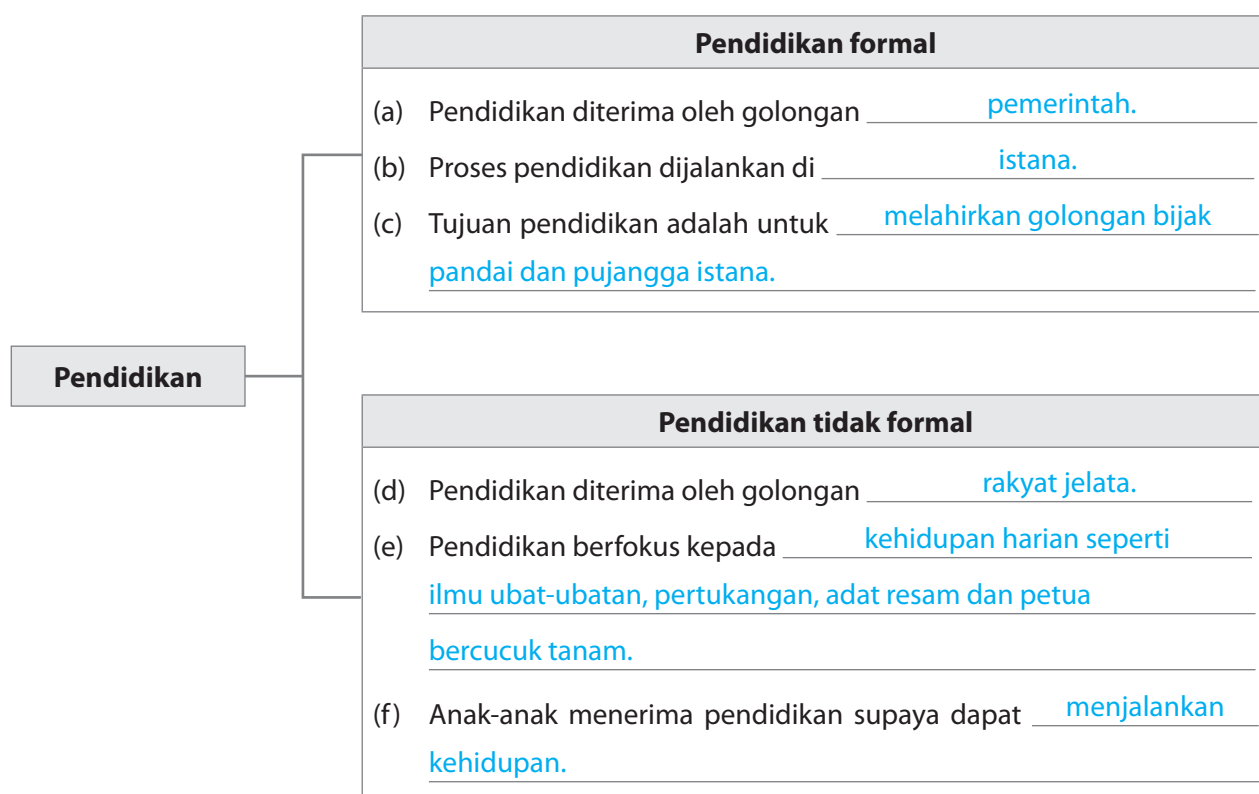
Pada hari ini, hasil tulisan masyarakat kerajaan Alam Melayu menjadi sumber rujukan dan (h) dokumentasi kepada ahli sejarah untuk memahami ketamadunan masyarakat silam.

3. Lengkapkan rajah berikut bagi menjelaskan sistem pendidikan dalam kerajaan Alam Melayu.

TP 2

SP
5.2.3

4. Nyatakan bahasa Melayu bagi istilah yang berikut.

TP 2

SP
5.2.3

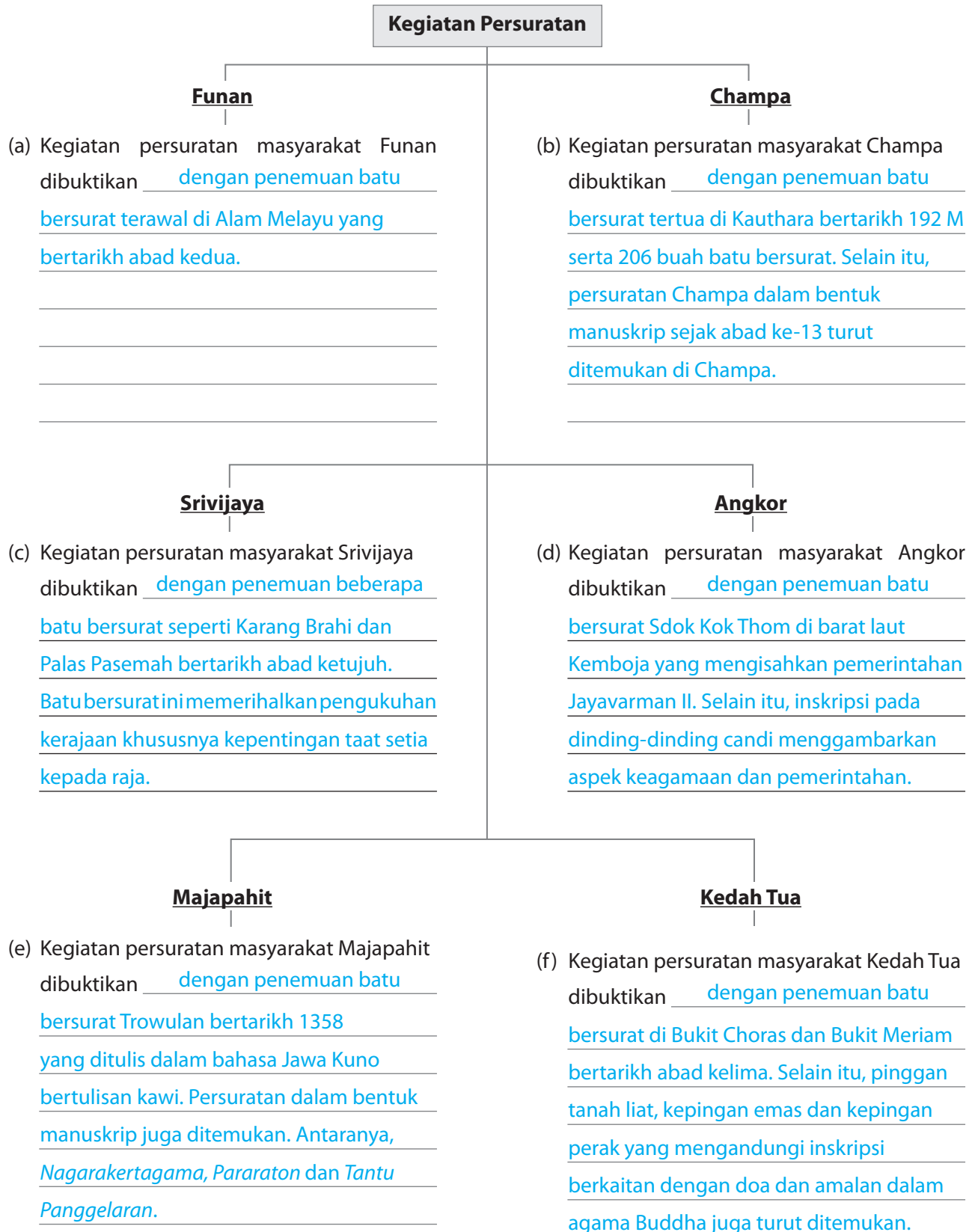
Bahasa	Istilah	Bahasa Melayu
Bahasa Sanskrit	(a) Bhakti	Bakti
	(b) Bhumi	Bumi
	(c) Bhasha	Bahasa
Bahasa Tamil	(d) Petti	Peti
	(e) Kadai	Kedai
Bahasa Cina	(f) Sam pan	Sampan
Bahasa Parsi	(g) Lashkar	Askar
Bahasa Arab	(h) Kursiy	Kerusi
	(i) Qamus	Kamus
	(j) Sirwal	Seluar

3.2 Persuratan

5. Persuratan merupakan antara bukti keintelektualan masyarakat kerajaan Alam Melayu.

SP
5.2.3 Berdasarkan pengetahuan sejarah anda, jelaskan bukti perkembangan awal kegiatan persuratan awal kerajaan Alam Melayu berikut.

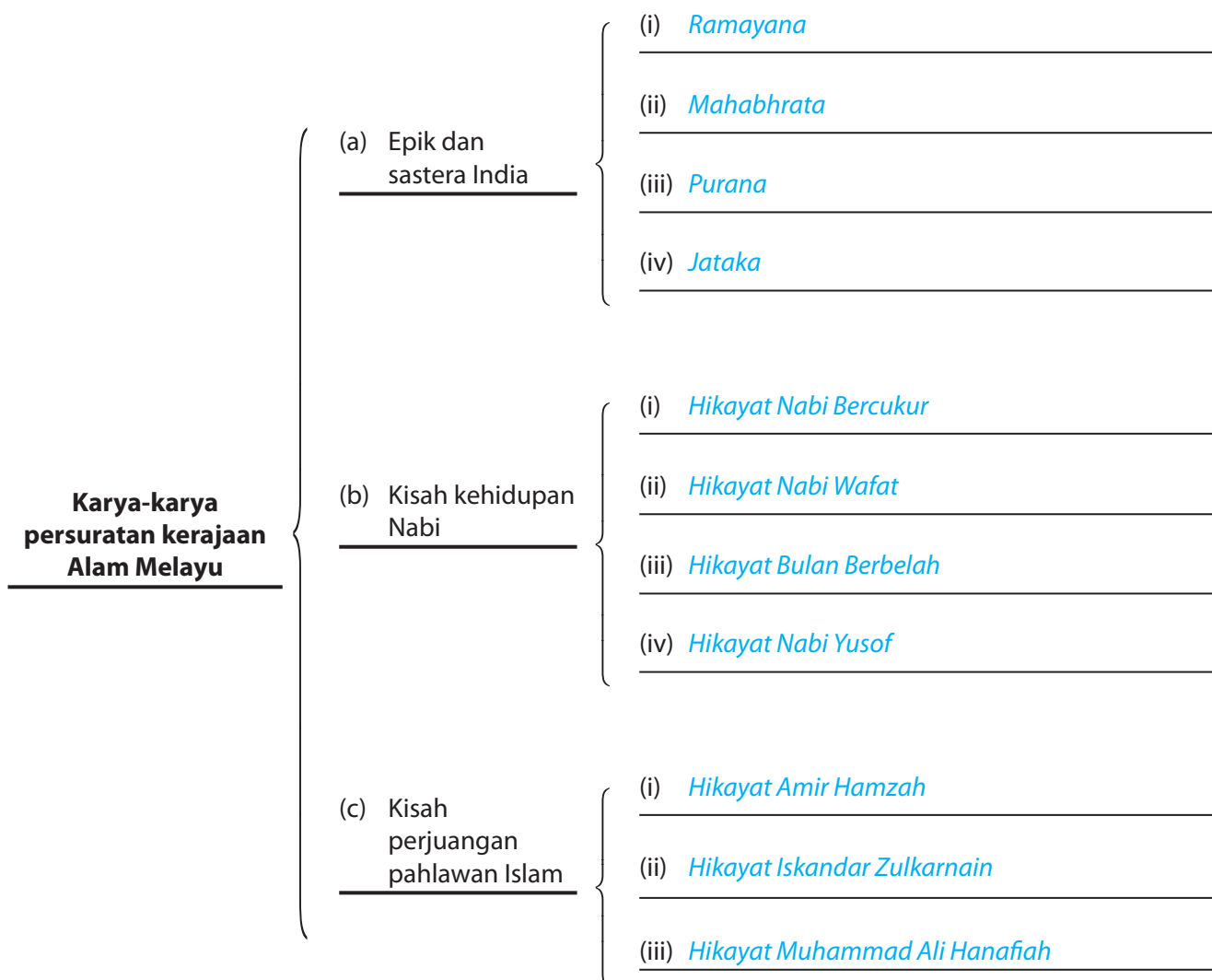
TP 4

6. Lengkapkan peta dakap berikut dengan menyenaraikan karya-karya yang telah mempengaruhi kegiatan persuratan kerajaan Alam Melayu. **i-Think** Peta Dakap

SP
5.2.3

TP 3

7. Lakukan aktiviti berikut.

SP
5.2.3

TP 6

AKTIVITI PAK-21

▶ Kerusi Panas

- Murid dibahagikan kepada empat kumpulan dan setiap kumpulan perlu melantik seorang ketua kumpulan.
- Peruntukan masa adalah dua puluh minit sahaja.
- Murid perlu mengumpulkan maklumat berikut:
 - Pengaruh epik dan sastera India dalam persuratan kerajaan Alam Melayu.
 - Persuratan Melayu selepas Islam tersebar ke Alam Melayu.
- Selepas masa tamat, ketua akan duduk di kerusi yang disediakan di hadapan kelas sebagai "pakar".
- "Pakar" akan menjawab semua soalan yang dilontarkan oleh ahli kumpulan yang lain.

CETUS IDEA

3.3 Seni Bina

8. Gambar berikut menunjukkan seni bina kerajaan Angkor.

SP
5.2.3

Baray

Angkor Wat

INFO

Baray

(a) Terangkan keunikan seni bina kerajaan Angkor yang berkaitan dengan kegiatan pertanian. TP 4

KBAT
Menganalisis

Pembinaan *baray* yang berukuran 2 x 8 kilometer.

Dapat menampung 30 juta meter padu air.

Air digunakan untuk disalurkan ke kawasan sawah padi di sekitarnya.

(b) Jelaskan keistimewaan candi Angkor Wat. TP 4

KBAT
Menganalisis

Dibina pada abad ke-12 oleh Raja Suryavarman II.

Mempunyai keluasan 208 hektar.

Binaan menara di tengah-tengah candi setinggi 65 meter.

Lambang kekuatan kerajaan/ kebesaran kerajaan/ keagungan pemerintah.

Terdapat pelbagai ukiran dinding yang memaparkan keagungan kerajaan Angkor.

(c) Pada pendapat anda, mengapakah kita perlu menghayati seni bina masyarakat dahulu? TP 6

KBAT
Menilai

Dapat memelihara seni bina.

Mengelakkan daripada musnah.

Dapat dihayati/ dilihat oleh generasi akan datang.

Membuktikan kesahihan sejarah kerajaan/ negara.

(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

9. Isi tempat kosong bagi menjelaskan seni bina kerajaan Alam Melayu di Lembah Bujang. TP 2

SP
5.2.3

(a) Seni bina kerajaan Kedah Tua banyak tertumpu kepada binaan candi bagi agama Hindu dan Buddha di Lembah Bujang.

(b) Antara tinggalan seni bina candi Buddha yang masyhur terdapat di Bukit Choras, Bukit Pendi dan Bukit Meriam.

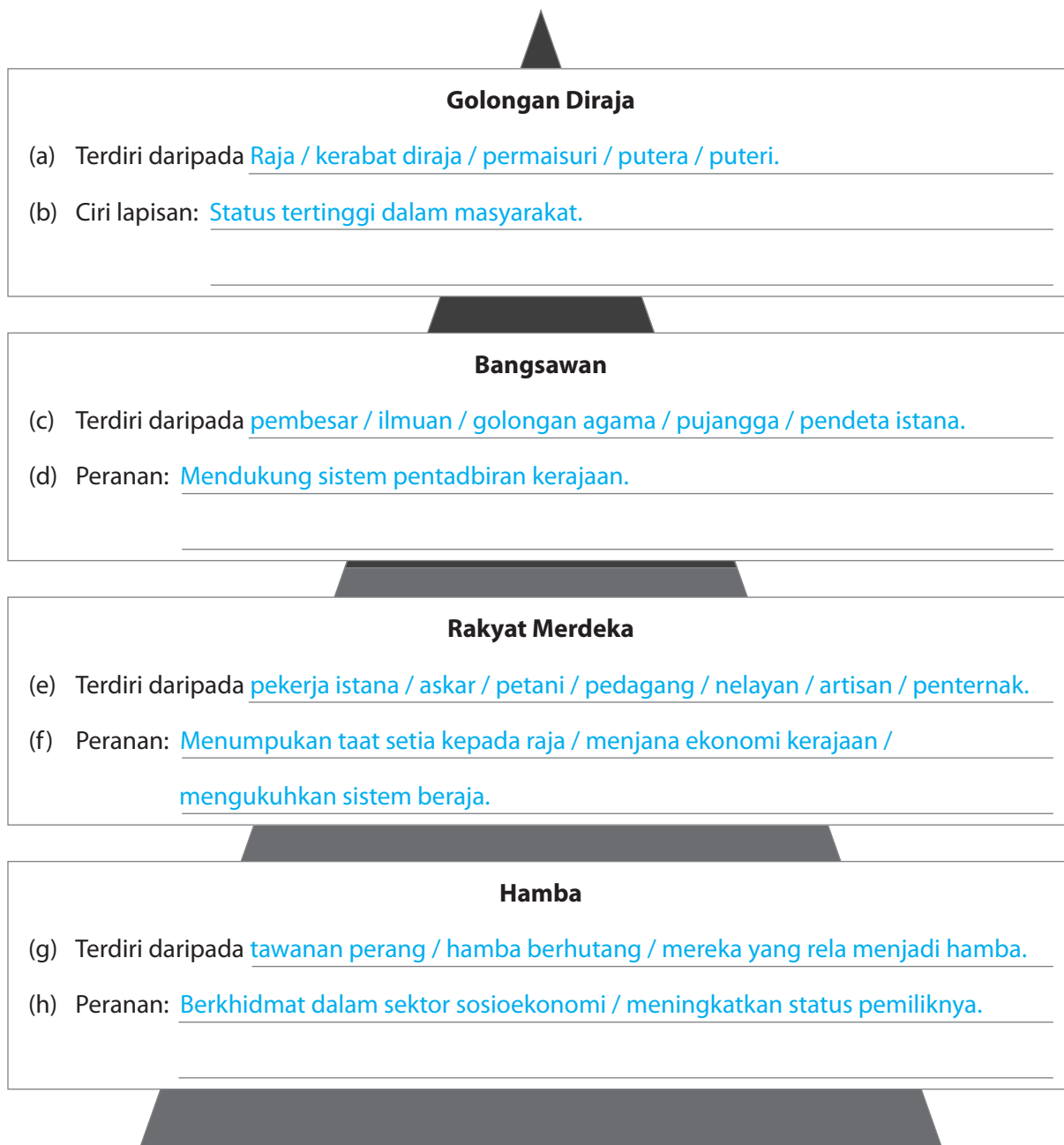
(c) Tinggalan candi Hindu yang masyhur pula terdapat di Bukit Batu Pahat dan Bendang Dalam.

(d) Kedua-dua candi ini memperlihatkan pengaruh seni bina kerajaan Cola di India.

3.4 Struktur Sosial

10. Lengkapkan rajah berikut bagi menjelaskan ciri-ciri dan peranan golongan masyarakat kerajaan Alam Melayu. **TP 4**

SP
5.2.3

11. Sejauh manakah struktur sosial masyarakat kerajaan Alam Melayu menyumbang kepada kestabilan kerajaan? **TP 5**

SP
5.2.3

KBAT
Menganalisis

Memperkuhkan sistem politik.

Mengukuhkan kedudukan pemerintah.

Kelas atasan menjaga dan melindungi rakyat.

Kelas bawahan memberikan taat setia kepada golongan pemerintah.

KBAT EKSTRA

1. Padankan soalan dengan jawapan yang betul.

A	<i>Nagarakertagama</i>
B	Bahasa Sanskrit
C	Kerajaan Srivijaya
D	Batu Bersurat Talang Tuwo
E	Tulisan Palava dan tulisan Khmer

	Soalan	Jawapan
(a)	Apakah bahasa utama kerajaan Funan?	B
(b)	Apakah jenis tulisan yang ditemukan pada dinding candi Angkor Wat?	E
(c)	Apakah karya terkenal dalam kerajaan Majapahit?	A
(d)	Namakan kerajaan yang boleh dikaitkan dengan Candi Muara Jambi.	C
(e)	Apakah batu bersurat yang membuktikan penggunaan bahasa Melayu dalam kerajaan Srivijaya?	D

2. Namakan candi dan batu bersurat berikut dengan betul.

Candi Cetho	Candi Mi Son	Angkor Wat
Candi Go Cay Thi	Batu Bersurat Karang Brahi	Batu Bersurat Talang Tuwo

(a) Angkor Wat	(b) Batu Bersurat Karang Brahi	(c) Candi Go Cay Thi
(d) Batu Bersurat Talang Tuwo	(e) Candi Mi Son	(f) Candi Cetho

KUIZ
GAMIFIKASI

Bab 3

Pengertian

- (a) Satu kajian secara mendalam tentang situasi, isu, subjek, dokumen atau peristiwa.
- (b) Berdasarkan sumber secara terperinci yang dikumpulkan dalam jangka masa tertentu.

Ciri

- (a) Data yang mendalam dan teliti daripada pelbagai sumber.
- (b) Pemerhatian dan empati.
- (c) Makna dan iktibar yang boleh dipelajari daripada kes tertentu.

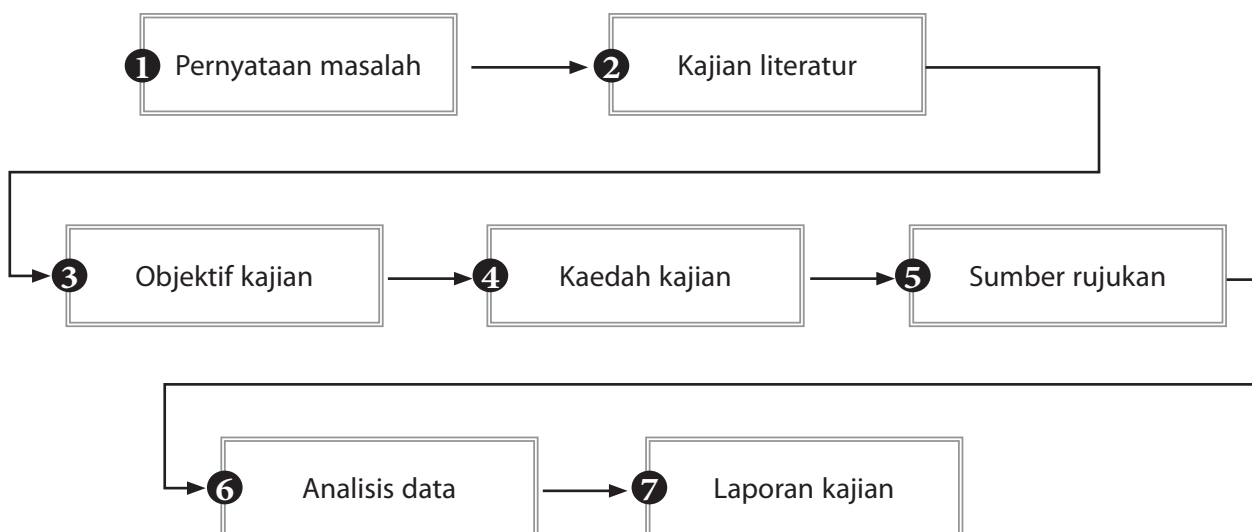
Tujuan

- (a) Mengilustrasi gambaran, menganalisis dan menginterpretasi kehebatan tokoh, keunikan monumen, situasi dan peristiwa melalui maklumat yang diperoleh.
- (b) Mengenal pasti tingkah laku yang kompleks dalam situasi tertentu.
- (c) Mempersembahkan dapatan sebenar.
- (d) Pengesahan dapatan.

Fokus

- (a) Individu, situasi tempatan atau peristiwa.
- (b) Kejadian atau peristiwa yang unik dan utama atau kes tunggal.
- (c) Perkara berkaitan dengan tokoh, komuniti, pertubuhan, institusi, peristiwa, tempat, fakta / mitos / legenda dan monumen.

Langkah-langkah pelaksanaan tugas

▶▶▶ CONTOH LAPORAN TUGASAN SEJARAH

<https://plus.pelangibooks.com/Resources/TargetPBD/SejarahT2/LaporanTugasanSejarah.pdf>

MODUL UASA

UJIAN

SKOP

HALAMAN

UJIAN 1

Bab 1 – Bab 2

68 – 72

UJIAN 2

Bab 3 – Bab 4

73 – 77

UJIAN 3

Bab 5 – Bab 6

78 – 82

UJIAN PERTENGAHAN SESI AKADEMIK (UPSA)

Bab 1 – Bab 5

83 – 87

UJIAN 4

Bab 7 – Bab 8

88 – 92

UJIAN 5

Bab 9 – Bab 10

93 – 97

UJIAN AKHIR SESI AKADEMIK (UASA)

Bab 1 – Bab 10

98 – 102

*Latihan
ke arah
kecemerlangan*

BAHAGIAN A

Jawab semua soalan.

1. Maklumat berikut berkaitan dengan konsep Alam Melayu.

BAB 1
Buku Teks
ms. 5

Kepulauan Melayu meliputi Tanah Melayu hingga Tenasserim dan Kepulauan Nicobar, Filipina dan Kepulauan Solomon hingga Papua New Guinea.

Siapakah tokoh yang mengemukakan pandangan tentang konsep Alam Melayu tersebut?

- A Profesor Emeritus Dato' Dr. Nik Hassan Shuhaimi Nik Abdul Rahman
- B Profesor Dr. Ding Choo Ming
- C Abdul Hadi Haji Hassan
- D Alfred Russel Wallace

Aras Memahami

2. Bahasa Melayu telah digunakan secara meluas di Alam Melayu.

BAB 1
Buku Teks
ms. 6

Mengapakah keadaan sedemikian berlaku?

- I Mudah dipelajari
- II Sifat yang sederhana
- III Perkembangan intelektual
- IV Galakan daripada pemerintah

- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III
- D III dan IV

Aras Memahami

3. Antara berikut, yang manakah merupakan nilai serumpun yang wujud dalam kalangan masyarakat Alam Melayu?

BAB 1
Buku Teks
ms. 7

- A Gotong-royong
- B Keusahawanan
- C Kematangan pemikiran
- D Permainan wayang kulit

Aras Memahami

4. Pilih padanan yang **tepat**.

BAB 1
Buku Teks
ms. 8

	Kerajaan Alam Melayu	Pusat Kerajaan
I	Funan	Vyadhapura
II	Gangga Nagara	Pangkalan
III	Majapahit	Palembang
IV	Champa	Hariharalaya

- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III
- D III dan IV

Aras Memahami

5. Apakah faktor kemerosotan kerajaan Funan?

BAB 1
Buku Teks
ms. 9

- A Bencana alam
- B Ancaman Dai-Viet
- C Peluasan kuasa oleh Chola
- D Serangan kerajaan Chenla

Aras Menganalisis

6. Pada abad ke-14, kemunculan kerajaan Angkor sezaman dengan empayar Mongol, kerajaan Turki Uthmaniyah dan

BAB 1
Buku Teks
ms. 15

- A Dinasti Tang
- B empayar Rom
- C Kesultanan Delhi
- D kerajaan Abbasiyah

Aras Menganalisis

7. Siapakah pemerintah empayar Maurya yang bertanggungjawab mengembangkan ajaran Buddha?

BAB 1
Buku Teks
ms. 17

- A Asoka
- B Jayavarman
- C Suryavarman
- D Chandragupta

Aras Memahami

8. Apakah hubungan yang terjalin antara kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar yang sezaman dengannya?

BAB 1
Buku Teks
ms. 18

- A Hubungan diplomatik
- B Hubungan intelektual
- C Hubungan ketenteraan
- D Hubungan kekeluargaan

Aras Memahami

9. Apakah tujuan kerajaan Kedah Tua menjalin hubungan dengan kerajaan China?

BAB 1
Buku Teks
ms. 18

- A Mendapat pengiktirafan
- B Menyebarkan agama Buddha
- C Meminta bantuan ketenteraan
- D Memperkukuh hubungan perdagangan

Aras Menganalisis

10. Mengapakah kerajaan Majapahit menghantar utusan ke India pada abad ke-14?

BAB 1
Buku Teks
ms. 19

- A Mendapatkan pengiktirafan
- B Memohon bantuan ketenteraan
- C Mengeratkan hubungan persahabatan
- D Memperkukuh hubungan perdagangan

Aras Menganalisis

11. Raja kerajaan manakah yang menggunakan gelaran Kurung Bnam?

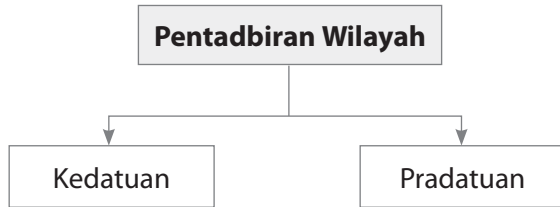
BAB 2
Buku Teks
ms. 26

- A Angkor C Funan
B Majapahit D Srivijaya

Aras Memahami

12. Rajah berikut menunjukkan sistem pemerintahan kerajaan Alam Melayu.

BAB 2
Buku Teks
ms. 26

Kerajaan manakah yang mempunyai sistem pemerintahan tersebut?

- A Angkor
B Champa
C Srivijaya
D Kedah Tua

Aras Memahami

13. Wanita kerabat diraja mendapat tempat yang tinggi dalam pentadbiran kerajaan X.

BAB 2
Buku Teks
ms. 27

Apakah kerajaan X?

- A Srivijaya
B Majapahit
C Kedah Tua
D Gangga Nagara

Aras Memahami

14. Siapakah yang memiliki "Kuasa Kedua" dalam kerajaan Angkor?

BAB 2
Buku Teks
ms. 27

- A Datu
B Permaisuri
C Raja Muda
D Perdana Menteri

Aras Memahami

15. Gambar berikut menunjukkan penanaman padi di kawasan tanah tinggi kerajaan Alam Melayu.

BAB 2
Buku Teks
ms. 28

Mengapakah padi ditanam secara berteres?

- A Menambahkan hasil
B Mendapatkan bekalan air
C Memudahkan penanaman
D Mempelbagaikan hasil tanaman

Aras Memahami

16. Apakah usaha yang dilakukan oleh pemerintah kerajaan Angkor bagi memastikan penanaman padi berjaya?

BAB 2
Buku Teks
ms. 28

- A Membina *baray*
B Memperkenalkan pelbagai jenis padi
C Menanam padi di sekitar Tasik Tonle Sap
D Menggalakkan penduduk menanam padi

Aras Memahami

17. Apakah fungsi Ketua Air dalam kerajaan Champa?

BAB 2
Buku Teks
ms. 28

- A Mengetuai angkatan tentera laut
B Menjamin keselamatan pelabuhan
C Menyelenggarakan terusan dan daik
D Memajukan kegiatan penanaman padi

Aras Memahami

18. Apakah tujuan kerajaan Srivijaya mewujudkan jawatan Tuhan Vatakvurah di pelabuhan?

BAB 2
Buku Teks
ms. 30

- A Mengutip cukai di pelabuhan
B Menyebarkan agama Buddha di pelabuhan
C Menggalakkan kedatangan pedagang India
D Menyelia aktiviti perdagangan dan perkapalan

Aras Memahami

19. Apakah pelabuhan yang membolehkan kerajaan Funan berkembang maju?

BAB 2
Buku Teks
ms. 30

- A Oc Eo
B Palembang
C Yasodharapura
D Pangkalan Bujang

Aras Memahami

20. Jadual berikut berkaitan dengan kegiatan pembuatan yang dijalankan oleh masyarakat kerajaan Alam Melayu.

BAB 2
Buku Teks
ms. 31

Kerajaan	Hasil pembuatan
Funan dan Angkor	Barang perhiasan emas dan bijih besi
Champa	Cuka kelapa dan tembikar
Majapahit	Garam, gula, minyak, mi daripada beras dan pembungkusan daging kerbau

Apakah nilai yang boleh dipelajari daripada amalan yang ditunjukkan oleh masyarakat Alam Melayu tersebut?

- A Bertanggungjawab
B Semangat bekerjasama
C Kreatif dalam penciptaan
D Peka terhadap alam sekitar

Aras Menilai

BAHAGIAN B Jawab semua soalan.

BAB 1
Buku Teks
ms. 10

1. Kerajaan Angkor merupakan antara kerajaan Alam Melayu yang telah mencapai zaman kemasyhurannya yang tersendiri.

(a) Nyatakan pemerintah yang masyhur dalam kerajaan Angkor.

(i) Suryavarman II

(ii) Jayavarman II / Jayavarman VII

Aras Memahami [2 markah]

(b) Huraikan sumbangan pemerintah di 1 (a) dalam menonjolkan kemasyhuran kerajaan Angkor.

Jayavarman II mengasaskan kerajaan. Jayavarman II menyatukan wilayah dalam kerajaan di Lembah Sungai Mekong.

Suryavarman II meluaskan empayar Angkor ke sekitar Lembah Sungai Mekong hingga selatan Myanmar. Suryavarman II berjaya menghalang ancaman Champa dan Dai Viet. Suryavarman II berjaya mewujudkan jalinan perdagangan antara pedagang tempatan dengan pedagang luar.

Aras Menganalisis [4 markah]

(c) Berdasarkan pengetahuan anda, apakah nilai yang boleh diteladani oleh pemimpin negara kita daripada pemerintah Angkor?

Mempertahankan kedaulatan negara daripada ancaman kuasa asing.

Memperkuatkan angkatan tentera bagi menghadapi serangan musuh jika berlaku.

Mementingkan kebajikan rakyat. Menyediakan kemudahan asas untuk rakyat.

Bijak merancang pembangunan negara.

Memegang teguh kepercayaan agama.

(Mana-mana jawapan munasabah)

Aras Menilai [4 markah]

2. Gambar berikut menunjukkan seni bina kerajaan Alam Melayu dan kerajaan luar pada abad kesembilan.

BAB 1
Buku Teks
ms. 10

Angkor Wat

Pagoda Xumi

(a) Namakan **tiga** kerajaan luar yang sezaman dengan kerajaan Funan.

(i) Empayar Rom

(ii) Empayar Parsi

(iii) Dinasti Han

Aras Memahami [3 markah]

(b) Nyatakan **tiga** bentuk hubungan yang terjalin antara kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar.

(i) Hubungan perdagangan

(ii) Hubungan keagamaan

(iii) Hubungan diplomatik

Aras Memahami [3 markah]

(c) Pada pendapat anda, apakah yang dapat dibuktikan melalui hubungan kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar?

Kerajaan Alam Melayu bersifat terbuka.

Jalinan hubungan membantu kemajuan kerajaan Alam Melayu.

Pemerintah kerajaan Alam Melayu bijak menguruskan hubungan kerajaannya dengan kerajaan luar.

Saling menghormati dalam menjalinkan hubungan dengan kerajaan luar.

Hubungan dengan kerajaan luar membawa kesejahteraan kepada kerajaan Alam Melayu.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras Menilai [4 markah]

3. Gambar berikut berkaitan dengan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu.

BAB
2
Buku Teks
ms. 28

(a) Nyatakan **tiga** sebab utama kegiatan penanaman padi diberikan perhatian oleh pemerintah kerajaan Alam Melayu.

(i) Mempunyai tanah yang subur.

(ii) Mempunyai sungai / tasik yang membekalkan air.

(iii) Nasi merupakan makanan ruji masyarakat.

Aras Memahami [3 markah]

(b) Berdasarkan pengetahuan anda, apakah faktor-faktor yang menyebabkan kerajaan Funan dan Angkor berjaya dalam penanaman padi sawah?

Kawasan di Lembah Sungai Mekong subur untuk tujuan penanaman padi.

Sungai Mekong membekalkan air untuk penyaliran ke padi sawah.

Air dari Tasik Tonle Sap digunakan untuk mengairi padi sawah.

Aras Menganalisis [3 markah]

- (c) Pada pendapat anda, apakah usaha-usaha yang dapat dilaksanakan bagi memajukan penanaman padi di negara kita?

Memperkenalkan baka padi yang baik, memberikan khidmat nasihat kepada petani, memberikan ganjaran kepada penanam padi yang berjaya dan menggalakkan penanaman padi menggunakan teknologi moden.

Aras Menilai [4 markah]

4. Pedagang luar dari China, India, Arab dan Parsi membawa pelbagai barangan untuk dijual dan ditukar dengan barangan dari kerajaan Alam Melayu.

BAB 2
Buku Teks
ms. 30
- 31

- (a) Nyatakan **tiga** faktor yang membolehkan kerajaan Alam Melayu maju dalam perdagangan.

(i) Kedudukan Alam Melayu di tengah-tengah laluan perdagangan timur dan barat.

(ii) Pelabuhan dilengkapi dengan kemudahan bekalan air dan tempat tinggal.

(iii) Kawasan jual beli dan tempat menyimpan barang dagangan disediakan di pelabuhan.

Aras Menganalisis [3 markah]

- (b) Namakan **tiga** jenis barangan yang dibawa oleh pedagang China.

(i) Sutera

(ii) Tembikar

(iii) Pinggan dan mangkuk

Aras Menilai [3 markah]

- (c) Sekiranya anda diberikan tanggungjawab untuk menjaga pelabuhan dalam kerajaan Alam Melayu, nyatakan langkah-langkah yang boleh anda laksanakan bagi memastikan pelabuhan tersebut dapat berfungsi sepenuhnya.

Menjaga keselamatan di perairan, menyediakan pelbagai kemudahan seperti tempat penginapan, gudang dan restoran, melaksanakan peraturan perdagangan yang adil, dan mewujudkan bank / syarikat insurans di kawasan pelabuhan.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras Menganalisis [4 markah]

BAHAGIAN C Jawab satu soalan sahaja.

1. (a) Terangkan kemasyhuran kerajaan Angkor.

Aras Menganalisis [6 markah]

BAB 1
Buku Teks
ms. 10

- (b) Apakah iktibar daripada kemasyhuran kerajaan Alam Melayu?

Aras Menganalisis [8 markah]

- (c) Pada pandangan anda, apakah aspek yang perlu ditekankan oleh kerajaan Malaysia jika ingin menjadi sebuah negara yang masyhur?

Aras Menilai [6 markah]

2. Kerajaan Alam Melayu telah mengamalkan sistem pemerintahan beraja. Raja dibantu oleh golongan pembesar yang berwibawa dan telah menyumbang kepada kemasyhuran kerajaan.

BAB 2
Buku Teks
ms. 26
- 27

- (a) Terangkan kedudukan raja dalam kerajaan Alam Melayu.

Aras Memahami [6 markah]

- (b) Huraikan pentadbiran pusat dan wilayah yang diamalkan oleh kerajaan Alam Melayu yang berikut

(i) Funan

[2 markah]

(ii) Angkor

[2 markah]

(iii) Majapahit

[2 markah]

- (c) Sistem beraja masih kekal diamalkan di negara kita sehingga ke hari ini. Sebagai generasi muda, bagaimanakah anda menunjukkan kesetiaan kepada raja dan negara?

Aras Menilai [8 markah]

UJIAN PERTENGAHAN SESI AKADEMIK

Skor

/80

Bahagian A

[20 markah]

Jawab **semua** soalan.

Tiap-tiap soalan di bawah ini diikuti oleh **empat** pilihan jawapan, iaitu **A, B, C dan D**. Bulatkan jawapan yang paling tepat.

1. Konsep Alam Melayu boleh dilihat dari sudut

I tokoh	III geografi
II budaya	IV ekonomi
A I dan II	C II dan III
B I dan IV	D III dan IV

2. Maklumat berikut berkaitan dengan kerajaan Alam Melayu yang masyhur.

- Pusat kerajaan di Indrapura.
- Diasaskan oleh Chu-Lien pada tahun 192 M.

Apakah kerajaan tersebut?

- A** Kerajaan Funan
- B** Kerajaan Angkor
- C** Kerajaan Champa
- D** Kerajaan Kedah Tua

3. Pilih pasangan yang **betul**.

	Kerajaan	Pengasas
A	Funan	Fan Shih-man
B	Angkor	Kaundinya
C	Srivijaya	Jayavarman II
D	Majapahit	Raden Vijaya

4. Jadual berikut menunjukkan lokasi kewujudan kerajaan di Alam Melayu. Pilih pasangan yang **betul**.

	Kerajaan	Lokasi
I	Funan	Lembah Sungai Mekong
II	Kedah Tua	Sungai Bujang
III	Majapahit	Lembah Sungai Musi
IV	Champa	Lembah Sungai Brantas

- A** I dan II
- B** I dan IV
- C** II dan III
- D** III dan IV

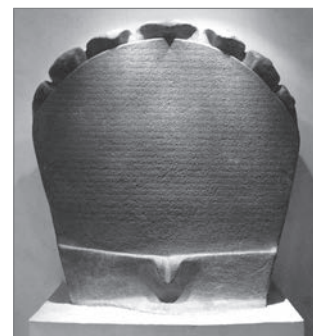
5. Apakah kepentingan hubungan kerajaan Alam Melayu dengan China dan India?

- A** Meningkatkan taraf hidup
- B** Memajukan kegiatan pertanian
- C** Menkuatkan bidang pertahanan
- D** Memperkukuh hubungan perdagangan

6. Dalam sistem pemerintahan kerajaan Champa, Raja Champa dibantu oleh para pembesar. Apakah peranan pembesar tersebut?

- A** Mengutip cukai
- B** Menguruskan pentadbiran
- C** Menjaga kedaulatan kerajaan
- D** Membangunkan kegiatan perdagangan

7. Gambar berikut menunjukkan inskripsi pada Telaga Batu.

Apakah yang boleh dikaitkan dengan penemuan tersebut?

- A** Salasilah pemerintah kerajaan Angkor
- B** Sistem pemerintahan kerajaan Srivijaya
- C** Undang-undang dalam kerajaan Majapahit
- D** Upacara keagamaan dalam kerajaan Funan

8. Kepercayaan awal masyarakat kerajaan Alam Melayu ialah animisme dan dinamisme. Apakah ciri utama kepercayaan tersebut?

- A** Bersifat ketuhanan
- B** Mengukuhkan kedudukan raja
- C** Berkait rapat dengan alam sekeliling
- D** Peraturan ditentukan oleh ketua adat

9. Apakah gelaran yang digunakan oleh Raja-raja Angkor?
- A** Maharaja **C** Sri Bathara
B Dewaraja **D** Kurung Bnam
10. Bagaimanakah pemerintah kerajaan Angkor memajukan penanaman padi?
- A** Membina *baray*
B Meluaskan empayar
C Menanam padi di pedalaman
D Menggunakan benih bermutu tinggi
11. Apakah tanaman yang ditanam oleh masyarakat kerajaan Angkor dan Funan?
- A** Padi
B Kopi
C Getah
D Kelapa
12. Apakah kegunaan kapur barus?
- A** Makanan
B Perubatan
C Bahan pewangi
D Barang perhiasan
13. Apakah bahasa yang digunakan oleh masyarakat kerajaan Funan?
- A** Arab **C** Sanskrit
B Melayu **D** Jawa Kuno
14. Apakah kepentingan *baray* dalam kerajaan Angkor?
- A** Pengairan
B Pelabuhan
C Petempatan
D Pusat ibadat
15. Bagaimanakah pemerintah kerajaan Alam Melayu memajukan kegiatan ekonomi?
- I Membina pelabuhan
 II Mencipta sistem pengairan
 III Menguasai ekonomi kerajaan lain
 IV Menarik kedatangan pelabur asing
- A** I dan II **C** II dan III
B I dan IV **D** III dan IV
16. Jadual berikut berkaitan cukai rasmi di pelabuhan Melaka.

Asal pedagang	Jumlah cukai
Arab, India, Ceylon, Siam, Pegu	6%
X	3%

Apakah **X**?

- A** China **C** Mesir
B Jepun **D** Alam Melayu

17. Gambar berikut menunjukkan pokok bakau.

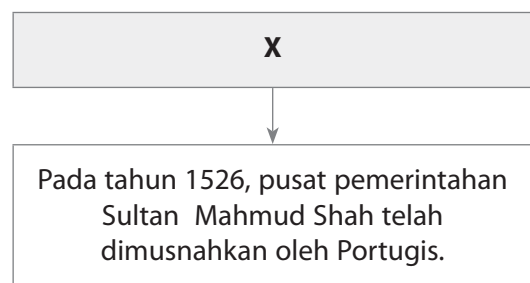
Apakah fungsi pokok tersebut kepada kerajaan Kesultanan Melayu Melaka?

- A** Benteng pertahanan semula jadi
B Pelindung tiupan angin monsun
C Bahan binaan utama istana Melaka
D Hasil dagangan utama di pelabuhan
18. Apakah peranan Laksamana dalam Kesultanan Melayu Melaka?
- A** Pemungut ufti
B Penguasa bandar
C Ketua syahbandar
D Ketua angkatan laut
19. Maklumat berikut berkaitan dengan tanggungjawab pembesar berempat dalam Kesultanan Melayu Melaka.

- Ketua polis dan penjara
- Pegawai protokol istana

Siapakah pembesar yang ditugaskan untuk menjalankan tanggungjawab tersebut?

- A** Bendahara
B Laksamana
C Temenggung
D Penghulu Bendahari
20. Maklumat berikut berkaitan pengunduran Sultan Mahmud Shah selepas serangan Portugis.

Apakah **X**?

- A** Muar
B Bentan
C Kampar
D Batu Pahat

Bahagian B

[40 markah]

Jawab **semua** soalan.

1. (a) Lengkapkan jadual berikut tentang kerajaan Angkor.

(i)	Lokasi	Lembah Sungai Mekong
(ii)	Pengasas	Jayavarman II
(iii)	Pusat kerajaan	Hariharalaya

[3 markah]

(b) Senaraikan **tiga** sumbangan Jayavarman VII.(i) Meluaskan empayar Angkor hingga ke sempadan Annam.(ii) Membina Angkor Thom.(iii) Mendirikan 102 buah hospital.

[3 markah]

(c) Cadangkan cara untuk menghargai sumbangan pemerintah.

Membina muzium atau memorial. Menulis bibliografi atau buku tentang sumbangan pemerintah tersebut. Menulis sajak atau puisi tentang pemerintah tersebut. Meletakkan nama pemerintah tersebut pada tempat, jalan atau bangunan.

[4 markah]

2. Gambar menunjukkan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu.

(a) Nyatakan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu.

(i) Pertanian/ Perdagangan(ii) Hasil hutan dan laut/ Perlombongan dan pembuatan

[2 markah]

(b) Senaraikan pelabuhan yang menjadi tempat pengumpulan hasil hutan dan laut kerajaan Alam Melayu.

(i) Oc-Eo(ii) Palembang(iii) Yasodharapura(iv) Pangkalan Bujang

[4 markah]

(c) Pada pendapat anda, apakah kesan kepada rakyat jika ekonomi negara berkembang maju?

Kehidupan rakyat sejahtera. Mewujudkan peluang pekerjaan. Pendapatan rakyat meningkat. Taraf hidup rakyat bertambah baik

[4 markah]

3. Kebijaksanaan masyarakat kerajaan Alam Melayu dibuktikan melalui kemahiran seni bina yang kekal dan dapat dilihat oleh generasi hari ini.

(a) Apakah seni bina yang berjaya dihasilkan oleh masyarakat kerajaan Alam Melayu?

(i) Candi/ Sistem pengairan

(ii) Perkapalan

[2 markah]

(b) Seni bina kerajaan Angkor yang terkenal ialah Angkor Wat. Jelaskan.

Angkor Wat dibina oleh Raja Suryavarman II pada abad ke-12. Merupakan candi bagi agama Hindu. Dibina dengan keluasan 208 hektar. Binaan utama di tengah-tengah candi setinggi 65 meter.

[4 markah]

(c) Apakah faktor yang membolehkan masyarakat kerajaan Alam Melayu berjaya dalam bidang seni bina?

Kebijaksanaan pemerintah. Kemahiran memahat dan bertukang. Nilai kreatif dan inovatif rakyat. Kemakmuran dan kekayaan kerajaan.

[4 markah]

4. Agama Hindu dan Buddha telah tersebar ke Alam Melayu sebelum Masihi manakala agama Islam tersebar mulai abad ketujuh.

(a) Apakah faktor penyebaran agama Hindu, Buddha dan Islam ke Alam Melayu?

(i) Peranan mubaligh

(ii) Peranan pemerintah

(iii) Perkembangan perdagangan antarabangsa

[3 markah]

(b) Buktikan penyebaran agama Hindu, Buddha dan Islam dalam kerajaan Champa.

Agama Hindu telah tersebar semasa pemerintahan Bhadravarman sejak abad keempat. Beliau mendirikan candi Hindu di Lembah Mi Son yang dikenali sebagai Siva-Bhadresvara dan di Po Nagar. Penyebaran agama Buddha dibuktikan dengan pembinaan Candi Dong Duong. Penyebaran agama Islam pula dibuktikan melalui penemuan batu bersurat bertarikh 1035 dan batu nisan bertarikh 1039 di Panduranga. Islam mulai tersebar pada abad ke-14 semasa pemerintahan Sultan Zainal Abidin.

[3 markah]

(c) Mengapakah agama memainkan peranan penting dalam kehidupan manusia?

Mendisiplinkan diri. Mempunyai matlamat hidup. Kehidupan yang lebih aman dan tenteram. Mengurangkan gejala sosial dalam kalangan masyarakat.

[4 markah]

Bahagian C

[20 markah]

Jawab **satu** soalan sahaja.

1. (a) Jelaskan kepercayaan awal masyarakat Alam Melayu berikut:

(i) Animisme

[3 markah]

(ii) Dinamisme

[3 markah]

(b) Berdasarkan gambar berikut, bandingkan perkembangan agama dalam kerajaan Champa dengan kerajaan Srivijaya.

Candi Po Nagar

Candi Muara Jambi

[8 markah]

(c) Cadangkan cara menghormati agama kaum lain.

[6 markah]

2. Gambar berikut menunjukkan serangan Portugis terhadap Kesultanan Melayu Melaka.

(a) Jelaskan faktor pengakhiran Kesultanan Melayu Melaka.

[6 markah]

(b) Kepemimpinan Kesultanan Melayu Melaka telah melaksanakan pelbagai ikhtiar bertujuan untuk mempertahankan kedaulatannya.

Jelaskan pernyataan tersebut.

[6 markah]

(c) Kejatuhan Kesultanan Melayu Melaka patut dijadikan iktibar. Pada pendapat anda, apakah iktibar yang diperolehi?

[8 markah]

UJIAN AKHIR SESI AKADEMIK

Skor

/80

Bahagian A

[20 markah]

Jawab **semua** soalan.

Tiap-tiap soalan di bawah ini diikuti oleh **empat** pilihan jawapan, iaitu **A, B, C dan D**. Bulatkan jawapan yang paling tepat.

1. Maklumat berikut menunjukkan persamaan bunyi perkataan bagi beberapa etnik di Alam Melayu.

Bahasa Melayu	Empat
Bahasa Jawa	Papat
Bahasa Tagalog	Apat
Bahasa Melanau	Pat

Apakah yang dapat dibuktikan daripada persamaan bunyi perkataan tersebut?

- A Alam Melayu kawasan yang luas
 - B Bahasa di Alam Melayu adalah serumpun
 - C Alam Melayu hanya didiami oleh orang Melayu
 - D Masyarakat Alam Melayu menggunakan bahasa yang sama
2. Apakah nilai budaya serumpun masyarakat Alam Melayu yang masih diamalkan hingga hari ini?
- A Pelayaran
 - B Gotong-royong
 - C Kegiatan keagamaan
 - D Perdagangan antarabangsa
3. Gelaran berikut digunakan oleh pemerintah kerajaan Alam Melayu.

Kurung Bnam yang bermaksud raja gunung.

Apakah kerajaan yang menggunakan gelaran tersebut?

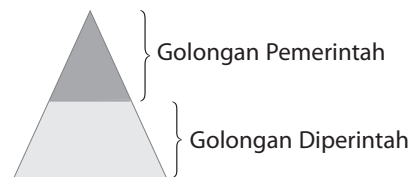
- A Funan
 - B Angkor
 - C Srivijaya
 - D Majapahit
4. Bagaimanakah pemerintah kerajaan Angkor memajukan penanaman padi?
- A Membina *baray*
 - B Meluaskan empayar
 - C Menanam padi di sekitar tasik Tonle Sap
 - D Menggunakan benih padi bermutu tinggi

5. Gambar berikut menunjukkan batu bersurat Talang Tuwo dari kerajaan Srivijaya.

Apakah yang dapat dibuktikan dengan penemuan batu bersurat tersebut?

- A Pusat agama Buddha
 - B Undang-undang bertulis
 - C Lambang keagungan kerajaan
 - D Pengaruh Sanskrit dalam bahasa Melayu
6. Rajah berikut berkaitan dengan struktur sosial masyarakat kerajaan Alam Melayu.

Mengapakah masyarakat kerajaan Alam Melayu terikat dengan struktur sosial yang hampir sama?

- A Menjamin keadilan sosial
 - B Mengukuhkan sistem politik
 - C Mempertahankan kuasa raja
 - D Mewujudkan pembahagian pekerjaan
7. Apakah ciri utama kepercayaan animisme dan dinamisme?
- A Bersifat ketuhanan
 - B Mengukuhkan kedudukan raja
 - C Berkait rapat dengan alam sekeliling
 - D Peraturan ditentukan oleh ketua adat
8. Apakah matlamat yang hendak dicapai melalui penggunaan gelaran berikut?

- Raja di Gunung
- Maharaja di Pulau

- A** Membuktikan kesaktian raja
B Mengesahkan kesucian raja
C Menentukan bidang kuasa raja
D Menggambarkan kebesaran raja
9. Dato' Wijaya menjadi Hakim di darat serta pegawai protokol istana dalam pentadbiran Kesultanan Melayu Melaka. Apakah jawatan beliau?
A Bendahara **C** Temenggung
B Laksamana **D** Penghulu Bendahari
10. Pentadbiran Kesultanan Melayu Melaka mula menjadi lemah menjelang pertengahan abad ke-16. Mengapakah berlaku demikian?
 I Masalah kepimpinan
 II Masalah perpaduan rakyat
 III Penderhakaan kepada Sultan
 IV Pengenalan Undang-undang Barat
A I dan II **C** II dan III
B I dan IV **D** III dan IV
11. Bagaimanakah pemerintah Kesultanan Johor Riau menghadapi ancaman Raja Kechil yang kembali menuntut takhta kerajaan Johor?
A Membina kota pertahanan
B Meminta bantuan Belanda
C Memperbesar angkatan tentera
D Mendapatkan bantuan orang Bugis
12. Mengapakah pusat pemerintahan Kesultanan Johor Riau sering berubah-ubah?
A Melemahkan musuh
B Meluaskan empayar
C Strategi keselamatan
D Mengukuhkan ekonomi
13. Apakah sumbangan Sultan Zainal Abidin III?
A Memodenkan negeri
B Mengasaskan kesultanan
C Meluaskan jajahan negeri
D Membebaskan negeri daripada kuasa luar
14. Apakah bukti agama Islam diberikan keutamaan dalam Kesultanan Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor?
 I Sultan merupakan ketua agama Islam
 II Sultan meluluskan tauliah penceramah agama
 III Bangunan utama dinamakan dengan nama sultan
 IV Undang-undang syariah Islam dilaksanakan sepenuhnya
A I dan II **C** II dan III
B I dan IV **D** III dan IV
15. Apakah maklumat yang dapat dikaitkan dengan senarai berikut?
 • Che Siti Wan Kembang
 • Puteri Saadong
A Persembahan wayang kulit
B Asal usul kerajaan Kelantan
C Seni tari masyarakat Kelantan
D Pemerintahan Raja Perempuan
16. Bagaimanakah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis menjalinkan hubungan diplomatik dengan kerajaan-kerajaan Melayu yang lain?
 I Politik
 II Pertahanan
 III Perkahwinan
 IV Perdagangan
A I dan II **C** II dan III
B I dan IV **D** III dan IV
17. Mengapakah darjah kebesaran dianugerahkan semasa menyambut hari keputeraan Sultan?
A Memeriahkan suasana sambutan
B Mengeratkan hubungan pemerintah dengan rakyat
C Melambangkan kekuasaan Sultan yang memerintah
D Memberikan pengiktirafan kepada mereka yang berjasa
18. Lembaga merupakan salah satu pemimpin dalam sistem pemerintahan di Negeri Sembilan. Apakah peranan Lembaga?
A Memilih Yamtuan Besar
B Menjaga keamanan dan keselamatan
C Menjadi ketua rujukan adat dan hukum
D Menghafal adat dan asal usul kelompok kekeluargaan
19. Apakah kepentingan sungai kepada masyarakat Sarawak dan Sabah?
A Membekalkan sumber tenaga
B Memajukan sektor pelancongan
C Digunakan dalam kegiatan harian
D Menjadi penghubung bandar utama
20. Masyarakat Iban mengadakan sambutan upacara *Miring* semasa sambutan Gawai Dayak. Apakah fungsi upacara *Miring*?
A Memeriahkan suasana
B Berterima kasih kepada *petara*
C Mendoakan kesejahteraan penduduk
D Memilih ratu cantik dan jejak tampan

Bahagian B

[20 markah]

Jawab **semua** soalan.

1. Kerajaan Alam Melayu mempunyai hubungan luar dengan kerajaan China dan India.
- (a) Nyatakan bentuk hubungan yang dijalinan oleh kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan luar yang lain.
- (i) Perdagangan
 - (ii) Keagamaan
 - (iii) Diplomatik
- [3 markah]
- (b) Apakah tujuan kerajaan Alam Melayu mengadakan hubungan tersebut?
- Funan ingin memohon bantuan ketenteraan dengan China untuk melawan Dai Viet. Champa ingin memulihkan hubungan setelah berperang dengan sekutu China iaitu Dai Viet. Srivijaya mendapatkan pengiktirafan dan memperkukuh hubungan persahabatan dan perdagangan dengan China. Kedah Tua ingin memperkukuh hubungan perdagangan dengan China. Angkor ingin memperkukuh hubungan persahabatan dan perdagangan dengan China. Majapahit ingin menjalinkan hubungan persahabatan dengan China. Funan dan Srivijaya ingin mengeratkan hubungan persahabatan dan hubungan keagamaan dengan India. Angkor dan Majapahit ingin mengeratkan hubungan persahabatan dengan India.
- [3 markah]
- (c) Pada pendapat anda, apakah manfaat yang diperoleh oleh kerajaan Alam Melayu melalui hubungan luar yang dijalin dengan kerajaan luar?
- Kemakmuran kerajaan. Ekonomi negara meningkat. Pengaruh agama Hindu Buddha dapat diperkukuhkan. Keselamatan negara terjamin. Memperoleh lebih banyak barang dagangan. Kegemilangan negara.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*
- [4 markah]
2. (a) Nyatakan kegiatan pertanian yang dijalankan oleh masyarakat kerajaan Alam Melayu.
- Padi. Rempah ratus. Kegiatan pertanian lain/ pisang/ tebu/ bijan/ kekacang/ kelapa/ sayuran/ buah-buahan/ menangkap ikan/ mendapatkan kulit kura-kura.
- [3 markah]
- (b) Apakah hasil laut dan hasil hutan yang dihasilkan oleh masyarakat kerajaan Alam Melayu?
- Gaharu. Sarang burung. Kapur barus. Gamat. Rumpai laut. Mutiara.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*
- [3 markah]
- (c) Sektor ekonomi merupakan aspek utama dalam kemajuan negara. Huraikan peranan kerajaan Malaysia dalam meningkatkan ekonomi negara.
- Mempelbagaikan kegiatan ekonomi komersial, meningkatkan sektor perindustrian, menarik pelaburan asing, meningkatkan sistem pengangkutan dan perhubungan serta meningkatkan eskport negara.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*
- [4 markah]

3. Maklumat berikut tentang undang-undang Melaka yang merupakan antara faktor kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka.

Dalam zaman keagungan kesultanan Melayu Melaka telah lahir dua buah undang-undang yang menjadi pedoman atau panduan bagi mengendalikan masyarakat Melaka yang semakin bersifat majmuk. Kedua-dua undang-undang ini berasaskan kepada peraturan Adat Temenggung. Satu adat (peraturan) didarat dan yang satu lagi adat (peraturan) di laut.

Sumber: <http://www.jmm.gov.my/files/UNDANG.pdf>

- (a) Apakah sistem perundangan yang diamalkan di Kesultanan Melayu Melaka?

Hukum Kanun Melaka, Undang-undang Laut Melaka, dan Undang-undang adat

[3 markah]

- (b) Jelaskan kepentingan sistem perundangan di 3(a) terhadap Kesultanan Melayu Melaka.

Mewujudkan keamanan. Menjamin keselamatan rakyat. Jenayah dalam negeri diatasi dengan baik dan terurus. Aktiviti perdagangan berjalan dengan lancar. Memberi keyakinan kepada pedagang. Membolehkan sistem perwarisan takhta berjalan secara teratur.

[3 markah]

- (c) Pada pendapat anda, apakah kepentingan sistem perundangan yang sistematik kepada negara kita?

Menjaga keamanan dalam negara.

Mengurangkan kes jenayah. Rakyat akan takut membuat kesalahan.

Menjatuhkan hukuman terhadap pesalah.

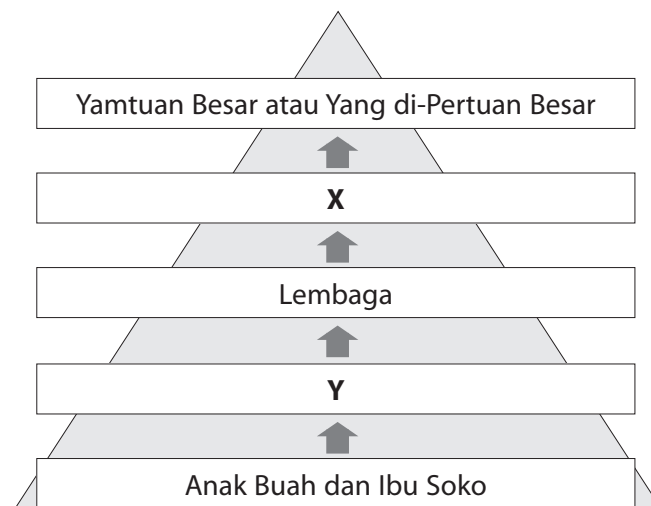
Melancarkan sistem pentadbiran.

Menjaga kestabilan politik.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

4. Rajah berikut menunjukkan hierarki pemerintahan Adat Perpatih.

- (a) Namakan pembesar di peringkat X dan Y dalam hierarki pemerintahan Adat Perpatih yang berikut.

X: Undang

Y: Buapak

[2 markah]

(b) Terangkan peranan pembesar **X** dan **Y** tersebut.

Undang merupakan Ketua Luak. Undang Yang Empat ialah Undang Sungai Ujong, Undang Jelebu, Undang Johol, dan Undang Rembau. Memilih seorang yang layak daripada keturunan Yamtuan Radin untuk menjadi Yamtuan Besar. Buapak berperanan melantik seorang ketua yang digelar Buapak. Menjadi ketua rujukan aspek berkaitan adat dan hukum.

[4 markah]

(c) Amalan demokrasi merupakan elemen penting dalam sistem pemerintahan Adat Perpatih. Pengamalan sistem demokrasi masih diteruskan sehingga ke hari ini. Apakah kepentingan pengamalan sistem demokrasi kepada sesebuah negara?

Memilih pemimpin yang berwibawa.

Menunjukkan hak rakyat.

Memilih pemimpin yang disokong majoriti.

Permuafakatan dalam pemilihan.

Suara rakyat diiktiraf. Hak asasi terjaga.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

Bahagian C

[20 markah]

Jawab **satu** soalan sahaja.

1. (a) Perihalkan latar belakang Kesultanan Johor-Riau. [6 markah]

(b) Huraikan cabaran persaingan kuasa yang dihadapi oleh Kesultanan Johor Riau dalam menuju ke arah kegemilangannya. [6 markah]

(c) Terdapat banyak cabaran lain yang dihadapi oleh Kesultanan Johor Riau. Terangkan iktibar yang boleh dipelajari daripada kejayaan Kesultanan Johor Riau dalam menghadapi cabaran tersebut. [8 markah]

2. (a) Terangkan perayaan masyarakat Sarawak dan Sabah. [6 markah]

(b) Jelaskan tujuan pembinaan seni bina di Sarawak dan Sabah. [6 markah]

(c) Bagaimanakah keunikan kepelbagaian budaya di negara kita boleh digunakan bagi meningkatkan sektor pelancongan negara? [8 markah]